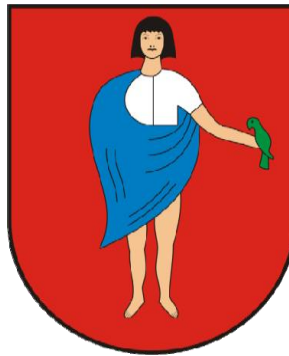

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY PISZCZAC**

ARKADA Autorska Pracownia Architektoniczna
Przemysław Antonowicz
ul. Piłsudskiego 13 lok. 15
21-500 Biała Podlaska

Piszczac, 2021 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	4
1.1.	Podstawa formalno-prawna	4
1.2.	Główne cele prognozy.....	4
1.3.	Zakres i metodyka sporządzania prognozy	5
1.4.	Dokumenty oraz opracowania uwzględnione w prognozie	6
1.5.	Możliwe transgraniczne oddziaływania na środowisko	7
2.	Ogólna charakterystyka terenu objętego opracowaniem oraz jego otoczenia	7
2.1.	Obszar objęty opracowaniem planu	7
2.2.	Zawartość planu	8
2.3.	Ustalenia przyjęte w projekcie planu	8
2.4.	Powiązania z innymi dokumentami oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim, istotne z punktu widzenia projektu planu	9
3.	Charakterystyka i funkcjonowanie środowiska.....	13
3.1.	Położenie i ukształtowanie powierzchni terenu	13
3.2.	Budowa geologiczna	14
3.3.	Rzeźba terenu	15
3.4.	Gleby	15
3.5.	Warunki hydrologiczne	16
3.5.1.	Wody powierzchniowe.....	18
3.5.2.	Wody podziemne	17
3.6.	Warunki klimatyczne.....	18
3.7.	Fauna i flora	19
3.9.	Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione	19
3.10.	Korytarze ekologiczne	19
3.11.	Stan czystości wód	21
3.12.	Powietrze atmosferyczne	22
3.13.	Klimat akustyczny.....	24
3.14.	Warunki budowlane	24
3.15.	Gospodarka odpadami	24
3.16.	Promieniowanie elektromagnetyczne.....	25
3.17.	Obszary i obiekty wartościowe dla dziedzictwa kulturowego.....	25
4.	Prognoza oddziaływania na środowisko	25
4.1.	Potencjalne zmiany środowiska przy braku realizacji ustaleń zmiany studium	25
4.2.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu w odniesieniu do form ochrony przyrody, określonych w ustawie z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	27
4.2.1.	Ochrona przyrody.....	27
4.2.2.	Ochrona zasobów wodnych.....	27
4.2.3.	Ochrona gruntów rolnych i leśnych.....	29
4.2.4.	Ochrona zabytków i dóbr materialnych.....	29
4.2.5.	Ład przestrzenny, kształtowanie i ochrona krajobrazu.....	29
4.2.6.	Promieniowanie elektromagnetyczne.....	30
4.2.7.	Emisja zanieczyszczeń oraz uciążliwość akustyczna.....	30
5.	Prognoza wpływu projektu planu na funkcjonowanie środowiska.....	30
5.1.	Identyfikacja oddziaływań na środowisko wynikająca ze zmian w przeznaczeniu terenów.....	30
5.2.	Prognoza oddziaływania projektu planu na poszczególne elementy środowiska naturalnego.....	31
5.2.1.	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne	33
5.2.2.	Oddziaływanie na stan i jakość wód powierzchniowych i podziemnych.....	33
5.2.3.	Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu.....	34
5.2.4.	Wpływ na gleby.....	35
5.2.5.	Emitowanie hałasu.....	35
5.2.6.	Pola elektromagnetyczne.....	35
5.2.7.	Wykorzystanie zasobów środowiska.....	36
5.2.8.	Wpływ na ekosystemy, różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny.....	36
5.2.9.	Wpływ na krajobraz.....	37
5.2.10.	Wpływ na zabytki i dobra materialne.....	37

5.2.11. Oddziaływanie na obszary i obiekty objęte ochroną prawną, w tym na obszary natura 2000.....	37
5.12. Wpływ na ludzi i dobra materialnych (zagrożenie wystąpienia powodzi, awarie)	37
5.13. Odpady.....	38
5.14. Wpływ realizacji ustaleń projektu Planu na zmiany klimatyczne i bioróżnorodność biologiczną oraz analiza projektu dokumentu pod względem zawarcia celów i kierunków adaptacji do zmian klimatu, określonych w Strategicznym Planie Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.....	38
6. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko projektu planu miejscowego.....	39
7. Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu....	40
8. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.....	41
9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień studium	42
8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	42

Wprowadzenie

Przedmiotem oceny prognostycznej są ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac, zwanego w dalszej części prognozy Planem. Analizowany plan dotyczy działki nr geod. 478/3, obręb 0016 Zahorów, jednostka ew. 06011_2 Piszczac, stanowiący tereny gruntów rolnych i leśnych w miejscowości Zahorów.

1.1. Podstawa formalno-prawna

Podstawę prawną sporządzania Prognozy oddziaływania na środowisko stanowi:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.).

Niniejsza prognoza stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu zobowiązany jest do:

- uzgodnienia z właściwymi organami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- poddania projektu wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
- zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
- uwzględnienia ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, opinii organów oraz rozpatrzenia uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń Planu nie może naruszać ustaleń i trybów określonych w następujących ustawach:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.).

1.2. Główne cele prognozy

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą być spowodowane realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczących sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Opracowanie wskazuje nie tylko potencjalne zagrożenia, których nie udało się wyeliminować w procesie planowania, będącego wynikiem optymalnego pogodzenia celów społeczno-ekonomicznych z ekologicznymi, lecz również możliwości generowania dzięki ustaleniom Planu pozytywnych przekształceń środowiska. Rolą tego opracowania jest minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń Planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w Planie. Prognoza sygnalizuje jedynie możliwość wystąpienia zagrożeń. Prognozę wraz z Planem poddaje się otwartej dyskusji w toku formalno-prawnym poprzez procedurę opiniowania, uzgadniania oraz wyłożenia tych dokumentów do wglądu publicznego. Niniejsza prognoza nie jest przepisem prawa i nie jest wiążąca dla obywateli,

ani dla władz gminy. Jednakże może zasadniczo wpływać zarówno na kształt Planu, jak i na jego późniejszą realizację. Jest to środek wczesnego ostrzegania, który powinien się przyczynić do wyboru wariantów najlepszych dla środowiska przyrodniczego.

Do innych zadań prognozy należy przedstawienie ewentualnych rozwiązań alternatywnych, pozwalających na zmniejszenie bądź wyeliminowanie negatywnych skutków wynikających z ustaleń projektu Planu miejscowego.

1.3. Zakres i metodyka sporządzania prognozy

Metodyka opracowania prognozy oddziaływania na środowisko uwzględnia przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.). Zakres merytoryczny prognozy został dostosowany do charakteru planowanych zmian wprowadzonych ustaleniami Planu, a także skali zjawisk jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń Planu. Uwzględnione zostały wytyczne Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie Wydział Spraw Terenowych I w Białej Podlaskiej (znak pisma WST I.411.28.2021.WD z dnia 27.10.2021 r.) oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białej Podlaskiej (znak pisma ONS-NZ.700/114/21 z dnia 03.11.2021 r.) odnośnie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Informacje zawarte w prognozie zostały przedstawione stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metody oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie Planu. W prognozie przedstawiono i oceniono stan i funkcjonowanie środowiska. Omówiono główne cele i ustalenia projektu Planu oraz jego powiązania z innymi dokumentami. Oceniono ustalenia projektu Planu pod kątem jego zgodności z uwarunkowaniami środowiskowymi oraz z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska. Przeanalizowano zapisy w zakresie ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody. W prognozie zawarte zostały informacje o potrzebie zastosowania rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie na środowisko. Omówiono zmiany zagospodarowania jakie mogą nastąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Planu.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

Wytyczne Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska:

Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został opracowany zgodnie ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie (pismo nr WST I.411.28.2021.WD z dnia 27.10.2021 r.), który wskazał, że prognoza powinna zawierać, określać, analizować i oceniać oraz przedstawiać zagadnienia zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247, z późn. zm.), z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 52 tej ustawy. W szczególności prognoza powinna:

- Określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody oraz na system przyrodniczy gminy Piszczac, w tym korytarz ekologiczny dolin rzek Lutnia, Werbla i Struga oraz inne dopływy ww. rzek. Doliny te są porośnięte kępami

krzewów, występują tutaj pozostałości starorzeczy wraz z lokalnymi obniżeniami terenu, z otwartymi zbiornikami wodnymi innego pochodzenia.

Należy uwzględnić ewentualne oddziaływania na tereny zadrzewione, szpalery drzew i zieleń urządzoną oraz pojedyncze drzewa i zakrzaczenia. Wszelkie zmiany powinny wzbogacać i kształtować system ochrony przyrody gminy Piszczac.

W gminie Piszczac planowane zmiany powinny uwzględniać cenne przyrodniczo stanowiska roślin i zwierząt, jeżeli takie występują. W przypadku nieuniknionej konieczności likwidacji takich stanowisk na etapie wdrażania zmian należy uzyskać derogacje odpowiednich organów odpowiedzialnych za ochronę przyrody.

Zmiana ta nie powinna mieć wpływu na spójność obszarów węzłowych gminy Piszczac i powodować istotnie negatywnego wpływu na jej system przyrodniczy.

- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu, w tym na różnorodność biologiczną, ludzi, wodę, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, klimat, zabytki, dobra naturalne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto w prognozie oddziaływania na środowisko należy przeanalizować wpływ projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac na ujęcia wód podziemnych wraz z wyznaczonymi strefami ochronnymi oraz ocenę wpływu na stan powietrza bliskiego sąsiedztwa zakładów przemysłowych. Należy przeanalizować i ocenić czy mpzp umożliwi spełnienie celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, określonych w „Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły” (MP z 2011r. Nr 49, poz. 549) wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz działu III ustawy z dnia 18.07.2001 r. Prawo wodne.

- przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Zgodnie z art. 52 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowanie do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Wytyczne Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białej Podlaskiej w piśmie znak ONS-NZ.700/114/21 z dnia 03.11.2021 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Wnioskował o sporządzenie prognozy w pełnym zakresie przedstawionym w art. 51 ust. 2. z uwzględnieniem art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna być sporządzona w pełnym zakresie, określonym w wyżej powołanej ustawie z 03 października 2008 r., ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanego oddziaływania na zdrowie i komfort życia mieszkańców oraz poszczególne komponenty środowiska. Powinna ona także przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie negatywnym skutkom oddziaływania na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi oraz uwzględniać specyfikę obszaru studium i jego otoczenia.

1.4. Dokumenty oraz opracowania uwzględnione w prognozie

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano między innymi następujące materiały:

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac, sporządzanego zgodnie z uchwałą XXVI/178/21 Rady Gminy Piszczac z dnia 23 września 2021 r.;

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Piszczac, przyjęte uchwałą nr XXII/145/2006 Rady Gminy Piszczac z dnia 27 kwietnia 2005 r., zmienioną uchwałą Nr XXI/123/2012 Rady Gminy Piszczac z dnia 17 października 2012r.;
 - Strategia Rozwoju Gminy Piszczac na lata 2008-2015, Piszczac 2008r.;
 - Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce, Zakład Badania Ssaków PAN Białowieża, praca pod redakcją prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego, Białowieża 2005;
 - Objasnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50000. Arkusz Piszczac, Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2011;
 - Zintegrowana Strategia Rozwoju Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego „Aktywne Pogranicze” na lata 2015-2020, Euro Compass Sp. z o.o., Piszczac 2015;
 - Plan zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, Zarząd Województwa Lubelskiego, Lublin 2015 r.;
 - Program ochrony środowiska dla powiatu bialskiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025, HPC PLGEOL S.A., Joanna Kaczykowska, Biała Podlaska 2018 r.,
 - Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027, ATMOTERM S.A., Lublin 2019 r.,
 - Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły, KZGW, Warszawa 2011 r.,
 - Program gospodarki wodnej województwa lubelskiego, Teresa Zań, Lublin 2005 r.,
 - Raporty o stanie środowiska województwa lubelskiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie,
 - Baza danych o Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych – GZWP, Państwowa Służba Hydrologiczna, Państwowy Instytut Geologiczny,
 - Geoserwis, mapa, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
- Ponadto uwzględniono obowiązujące dokumenty prawne dotyczące planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska.

1.5. Możliwe transgraniczne oddziaływania na środowisko

Realizacja zapisów Planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko z uwagi na:

- położenie terenów gminy nie w bezpośrednim sąsiedztwie granic państwa (odległość od wschodniej granicy kraju wynosi około 7 km);
- niewielką łączną powierzchnię terenów objętych Planem;
- brak lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko na dużą skalę.

W związku z powyższym nie prognozuje się dalekosiężnych (sięgających poza granice kraju) transgranicznych oddziaływań na środowisko.

2. Ogólna charakterystyka terenu objętego opracowaniem oraz jego otoczenia

2.1. Obszar objęty projektem Planu

Obszar opracowania objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac położony jest w południowo-wschodniej części gminy, w kierunku południowo-wschodnim od zabudowy miejscowości Zahorów. Analizowany Plan dotyczy działki nr geod. 478/3, obręb 0016 Zahorów, jednostka ew. 06011_2 Piszczac, stanowiącą tereny gruntów rolnych i leśnych w miejscowości Zahorów. Łączna powierzchnia terenów objętych Planem wynosi 15,54 ha, w tym grunty rolne stanowią ok. 56,4% (w tym grunty przewidziane w projekcie Planu do zalesienia 8,4%), pozostałe grunty to lasy. Obsługę komunikacyjną terenów zapewnia droga powiatowa nr 0056L Kodeń – Tuczna – Bokinka Pańska – Stasiówka (klasy technicznej Z).

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym J. Kondrackiego (2002), obszar gminy położony jest w makroregionie Polesie Zachodnie, w obrębie dwóch mezoregionów Zakłęstości Łomaskiej i Równiny Kodeńskiej, w tym obszar opracowania w obrębie Równiny Kodeńskiej.

2.2. Główne cele , informacje o zawartości

Celem regulacji zawartych w ustaleniach Planu jest:

1. Określenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania poszczególnych terenów, tak aby umożliwić kształtowanie ładu przestrzennego w sposób zapewniający ochronę środowiska i zdrowia ludzi oraz wartości kulturowych gminy.
2. Wprowadzenie zakazu zabudowy kubaturowej w zakresie zgodnym z założeniem polityki przestrzennej gminy, określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także służącego ochronie lokalnych interesów mieszkańców wsi Zahorów, obawiających się pogorszenia stanu środowiska, warunków bytowania i narażenia na pogorszenie stanu zdrowia ludzi w przypadku lokalizacji w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej ferm drobiu.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego składa się z części tekstowej i graficznej. W planie miejscowym określone zostały:

1. Przepisy ogólne dotyczące regulacji dla obszarów objętych planem oraz zakresu obowiązywania rysunku planu.
2. Przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania.
3. Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.
4. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu.
5. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej.
6. Zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu.
7. Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości.
8. Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy.
9. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.
10. Sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.
11. Stawki procentowe, na podstawie których ustala się jednorazową opłatę, określoną w stosunku procentowym od wzrostu wartości nieruchomości.
16. Przepisy końcowe.

Z uwagi na brak występowania w Planie nie określa się:

1. Wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.
2. Sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

2.3. Ustalenia przyjęte w projekcie Planu

Rodzaje przeznaczenia terenów objętych Planem to:

- RN – tereny rolnicze z zakazem zabudowy;
- L – tereny lasów;
- LZ – tereny przeznaczone do zalesienia.

Plan uwzględnia i sankcjonuje istniejące zagospodarowanie terenu i jednocześnie wyznacza kierunki zmian. Zapisy Planu mają na celu zabezpieczenie interesów publicznych i ochronę środowiska naturalnego, jednocześnie pozwalają na ekonomiczne wykorzystanie przestrzeni. Projekt planu jest zgodny ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac. Zapisy projektu Planu są poprawne w kwestii ochrony szeroko rozumianego środowiska.

2.4. Powiązania z innymi dokumentami oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim, istotne z punktu widzenia projektu zmiany studium

Lokalna polityka przestrzenna gminy realizowana przez takie narzędzia, jak miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy, wymaga uwzględnienia celów środowiskowych określonych w dokumentach międzynarodowych i krajowych, a także w regionalnych. Poniżej przeanalizowano zapisy projektu zmiany studium pod kątem zgodności z tymi celami.

- **Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego** - ustala przede wszystkim zadania i obszary priorytetowe w zakresie: przeciwdziałania zmianie klimatu, działania w sprawie przyrody i różnorodności biologicznej, działania w sprawie środowiska naturalnego, zdrowia i jakości życia, działania w sprawie zrównoważonego wykorzystania i gospodarowania zasobami naturalnymi i odpadami, działania w sprawie zagadnień międzynarodowych.

Spójność projektu Planu z tym dokumentem przejawia się, w odniesieniu do ochrony przyrody i bioróżnorodności, poprzez wprowadzenie ustaleń odnośnie zachowania w dotychczasowym użytkowaniu gruntów rolnych i leśnych oraz zalesienia części gruntów rolnych na obszarze objętym projektem Planu. Teren objęty projektem Planu znajduje się w obrębie systemu przyrodniczego gminy.

- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzięki fauny i flory (tzw. Dyrektywa siedliskowa)** – jej celem jest zachowanie siedlisk naturalnych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w stanie sprzyjającym ochronie lub w celu odtworzenia takiego stanu. Dyrektywa wspiera zachowanie różnorodności biologicznej z uwzględnieniem wymagań gospodarczych, społecznych, kulturalnych i regionalnych. Dla realizacji celu, na terenie wszystkich państw UE wyznaczane są specjalne obszary ochrony, tworzące spójną europejską sieć ekologiczną (Sieć Natura 2000) - w obszarze Planu nie występują obszary NATURA 2000. Teren objęty Planem stanowi jednak fragment leśnego korytarza ekologicznego pomiędzy obszarami NATURA 2000.

- **Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)** - celem Konwencji jest ochrona gatunków wędrownych zwierząt. W grupie istotnych zagrożeń dla tych gatunków jest utrata siedlisk niezbędnych do tego, aby mogły one przeżyć na różnych etapach ich wędrówki i bezpośrednio ich eksterminacja. Projekt Planu nie stwarza zagrożeń dla wypełnienia postanowień Konwencji, z uwagi na fakt nie ingerowania w drożność korytarza ekologicznego, dzięki ustaleniom odnośnie zachowania terenów rolnych i leśnych w dotychczasowym użytkowaniu oraz wprowadzeniu zalesień na części terenów rolnych.

- **Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)** - Celem Konwencji jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących, ochrona których wymaga współdziałania kilku państw. Projekt Planu nie wprowadza ustaleń mogących negatywnie wpłynąć na przedmiot ochrony prawnej obiektów o najwyższych wartościach przyrodniczych, a poprzez wprowadzanie zalesień przyczynia się do wzbogacenia systemu przyrodniczego gminy oraz korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym (ciąg ekologiczny o charakterze leśnym).

- **Konwencja o różnorodności biologicznej** - celem Konwencji jest ochrona różnorodności, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych. Zapisy projektu Planu są spójne z tym dokumentem dzięki zachowaniu leśnego użytkowania obszarów leśnych oraz ochronę i zwiększenie zasobów leśnych.

- **Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego** - celem Konwencji jest ochrona dziedzictwa archeologicznego, obejmującego struktury, konstrukcje, zespoły budowlane, eksploatowane tereny, przedmioty, zabytki innego rodzaju, jak również ich otoczenie znajdujące się na ziemi lub pod wodą. Spójność z dokumentem przejawia się poprzez ustalenia Planu odnośnie potencjalnego odkrycia w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, obowiązku podjęcia przez inwestora stosownych działań określonych przez przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków.

- **Europejska Konwencja Krajobrazowa** - głównym celem jest współpraca państw na rzecz propagowania ochrony, zarządzania i planowania krajobrazu, którego charakter jest wynikiem działań i interakcji czynników naturalnych i ludzkich. Zapisy projektu Planu są spójne z tym dokumentem, co przejawia się ograniczeniem zmian w zagospodarowaniu na obszarach objętych ochroną prawną (gleby chronione, lasy). Realizacja ustaleń projektu Planu przyczyni się do zintegrowania ustaleń dotyczących ochrony i kształtowania krajobrazu z lokalną polityką środowiskową i gospodarczą.

- **Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020** - głównym celem SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cele szczegółowe istotne z punktu widzenia projektu zmiany Studium dotyczą: zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, w tym: dostosowania sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu, dostosowania sektora energetycznego do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej i gospodarki leśnej w kontekście zmian klimatu, adaptacji do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie; zapewnienia zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu, w tym: miejskiej polityki przestrzennej uwzględniającej zmiany klimatu.

Spójność ustaleń projektu Planu z celami SPA przejawia się: w odniesieniu do ochrony bioróżnorodności – ochroną terenów leśnych oraz ochroną Systemu Przyrodniczego Gminy; w odniesieniu do gospodarki wodnej – ochroną ilościową i jakościową zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez stworzenie warunków do: zwiększenia retencji gleb rolnych i leśnych, pochłaniania zanieczyszczeń spływających do wód (spływy powierzchniowe, infiltracja włąb), zachowania i wzbogacenia terenów biologicznie czynnych (tereny upraw rolnych i lasy).

- **Polityka ekologiczna państwa 2030 – Strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej** - cel główny Polityki, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, przeniesiono wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR). Cele szczegółowe określono w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele szczegółowe dotyczą: poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich oraz zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych.

Spójność ustaleń projektu Planu z celami Polityki ekologicznej państwa przejawia się: w odniesieniu do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska – poprzez nieingerowanie z zabudową w system przyrodniczy gminy, w tym korytarza ekologicznego o charakterze leśnym; w odniesieniu do łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich oraz zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych - poprzez ustalenia w zakresie pozostawienia jak największej powierzchni biologicznie czynnej, nieingerowania z zabudową w system przyrodniczy gminy, kształtowania przestrzeni w sposób zapobiegający nadmiernemu odpływowi wody, m.in. poprzez zalesienia.

- **Ramowa Dyrektywa Wodna** - Zmiana studium uwzględnia zapisy Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23.10.2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej, której głównym celem jest uzyskanie dobrego stanu wód we wszystkich państwach Unii Europejskiej poprzez:

- ochronę przed degradacją ekosystemów wodnych oraz ekosystemów lądowych i terenów podmokłych;
- propagowanie zrównoważonego korzystania z wód;
- dążenie do ochrony i poprawy stanu środowiska wodnego m.in. przez ograniczenie i eliminowanie zrzutów i emisji substancji niebezpiecznych;
- redukcję zanieczyszczeń wód podziemnych;
- zmniejszenie skutków powodzi i suszy

Zapisy projektu Planu są spójne z tym dokumentem w odniesieniu do zmniejszenia skutków powodzi i suszy, co przejawia się ustaleniami w zakresie: ochrony terenów leśnych, zalesień gleb słabych oraz ochrony gleb dobrych i średnich przed zagospodarowaniem na cele inne niż uprawy rolne, zwiększając w ten sposób retencję gleb rolnych i leśnych.

Wśród dokumentów regionalnych i poziomu lokalnego, których zapisy, w tym odnoszące się do celów środowiskowych, zostały uwzględnione w zmianie Studium, należy wymienić:

- **Program ochrony środowiska dla województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.**, określający następujące cele: 1.Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu; 2.Poprawa klimatu akustycznego w województwie lubelskim; 3.Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; 3.Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa lubelskiego; a także cel 4.Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej, do którego odnoszą się ustalenia projektu Planu.

- **Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku**

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku została przyjęta Uchwałą nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r. Dokument

określa strategiczne cele rozwoju regionu lubelskiego: 1. Kształtowanie strategicznych zasobów rolnych; 2. Wzmocnienie powiązań i układów funkcjonalnych; 3. Innowacyjny rozwój gospodarki oparty o zasoby i potencjały regionu; 4. Wzmacnianie kapitału społecznego.

Dla terenu objętego Planem, szczególnie istotne pozostają cele 1 i 2 z celami operacyjnymi:

1.1. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych, m.in. poprzez ochronę gleb, w tym racjonalizacji stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz stosowanie agrotechniki przeciwozyjnej i zadrzewień śródpolnych; promowanie przyjaznych środowisku rozwiązań w zakresie produkcji rolnej;

2.4. Ochrona walorów środowiska, m.in. poprzez wzrost lesistości województwa zgodnie z warunkami siedliskowymi.

W SRWL wskazane zostały Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), które stanowią przestrzenne odzwierciedlenie potencjałów i problemów rozwojowych, zidentyfikowanych na obszarze województwa. Stanowią one wyznacznik obszarów o szczególnych potencjałach rozwojowych, jak również obszarów problemowych o znaczeniu priorytetowym dla samorządu województwa. Gmina Piszczac znajduje się w obrębie OSI Polesie, dla którego priorytetem rozwoju jest społeczno-gospodarcze wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego oraz terenów nadbużańskich.

Projekt Planu nie odnosi się bezpośrednio do strategii rozwoju województwa, niemniej wpisuje się w ogólne założenia strategii, dotyczące ochrony walorów środowiska.

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr XI/162/2015 z dnia 30 października 2015r., to dokument określający kierunki zagospodarowania przestrzennego na szczeblu regionalnym. Zgodnie z PZPWL, w strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa lubelskiego gmina Piszczac, a tym samym obszar objęty projektem Planu, położony jest w obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej w strefie gospodarki hodowlanej (podstrefa mozaikowa o charakterze łąkowo-leśno-polnym). W związku z tym w PZPWL przyjęto zasadę nadrzędności działań służących utrzymaniu i wzmacnianiu funkcji podstawowych (wiodących) oraz preferencje rozwojowe, nakazujące zachowanie naturalnych wartości zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz zrównoważony rozwój gospodarki rolnej i funkcji towarzyszących.

Gmina Piszczac położona jest w obszarach funkcjonalnych:

- o znaczeniu ponadregionalnym:
 - Wiejskim obszarze funkcjonalnym, wymagającym wsparcia procesów rozwojowych,
 - Przygranicznym obszarze funkcjonalnym,
- o znaczeniu regionalnym:
 - Obszar funkcjonalny Polesie ze strefą oddziaływania Kanału Wieprz-Krzna,
 - Obszar funkcjonalny gospodarki hodowlanej.

Ustalenia Planu respektują i odnoszą się do niektórych zasad i warunków zagospodarowania ustalonych w PZPWL dla tych obszarów, w tym zwłaszcza do:

- przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych,
- użytkowania rolniczego środowiska w sposób zachowujący różnorodność biologiczną i mozaikowość krajobrazu,
- zalesiania na kierunkach powiązań ekologicznych.

- Zintegrowana Strategia Rozwoju Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego „Aktywne Pogranicze”

Ustalenia Planu wpisują się w jeden z celów strategicznych – Cel 1. Zrównoważona i wyspecjalizowana gospodarka. Cel operacyjny 1.3. Wzrost konkurencyjności gospodarki oparty m.in. na efektywnym wykorzystaniu sektora rolnego, ze szczególną rolą biogospodarki. Wymienione działanie uwzględnione zostało w zapisach projektu Planu poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

- Strategia Rozwoju Gminy Piszczac na lata 2008-2015, Piszczac 2008,

Projekt Planu wpisuje się w następujące cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne:

- Cel strategiczny 1. Wysoka jakość środowiska naturalnego. Cel operacyjny 1.3. Ochrona walorów krajobrazowych.
- Cel strategiczny 4. Kompleksowy rozwój gospodarki. Cel operacyjny 4.2. Nowoczesne dochodowe rolnictwo – wspieranie rozwoju nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa.

W zakresie możliwym do realizacji na poziomie gminy, w/w działania uwzględnione zostały w zapisach projektu Planu poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piszczac

Zgodnie z Programem ochrony powietrza dla strefy Lubelskiej przyjętym Uchwałą Nr XXXVII/607/2013 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 25 listopada 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2013 r., poz. 5187), gmina Piszczac została zakwalifikowana do strefy lubelskiej, w której stwierdzono przekroczenie poziomu stężeń warunkujących ochronę zdrowia, tj. dopuszczalnego 24-godzinnego dla pyłu PM10. Program ochrony powietrza wprowadził obowiązek sporządzania planów gospodarki niskoemisyjnej, który w gminie przyjęty został Uchwałą Nr XIX/100/2016 Rady Gminy Piszczac z dnia 13 czerwca 2016 roku w sprawie przyjęcia "Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piszczac".

Celem strategicznym Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piszczac było opracowanie zintegrowanego podejścia do zarządzania energią i środowiskiem naturalnym na poziomie lokalnym, dla uzyskania trwałej poprawy poziomu i komfortu życia mieszkańców, wzrostu niezawodności i jakości dostarczania energii, wykorzystania naturalnych zasobów energetycznych, optymalizacji kosztów zaopatrzenia gminy i mieszkańców w energię, przy zapewnieniu wysokich standardów ochrony środowiska naturalnego oraz wzrostu lokalnego bezpieczeństwa energetycznego. W ramach celu strategicznego wspierane będą przede wszystkim przedsięwzięcia infrastrukturalne w zakresie gospodarki wodno - ściekowej, gospodarki odpadami komunalnymi, ochrony przyrody, ochrony przeciwpowodziowej oraz nadzwyczajnych zagrożeń środowiska.

3. Charakterystyka i funkcjonowanie środowiska

3.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar opracowania objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac położony jest w południowo-wschodniej części gminy, w kierunku południowo-wschodnim od zabudowy miejscowości Zahorów. Analizowany Plan dotyczy działki nr geod. 478/3, obręb 0016 Zahorów, jednostka ew. 06011_2 Piszczac. Tereny objęte projektem planu tereny stanowią grunty rolne i leśne w miejscowości Zahorów. Ich łączna powierzchnia wynosi 15,54 ha, w tym grunty rolne stanowią 56,4% (w tym grunty przeznaczone w projekcie Planu 8,4%) i grunty leśne 43,6%. Obsługę komunikacyjną terenów zapewnia droga powiatowa nr 0056 Kodeń – Tuczna – Bokinka Pańska – Stasiówka. Na

terenie objętym projektem Planu ani w jego sąsiedztwie, nie są zlokalizowane systemy infrastruktury technicznej. Nie występują również zabytki ani strefy ochrony archeologicznej.

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym J. Kondrackiego (2002), obszar objęty Planem położony jest w makroregionie Polesie Zachodnie, w obrębie mezoregionu Równina Kodeńska. Ukształtowanie terenu jest charakterystyczne dla równiny denudacyjnej. Analizowany obszar jest prawie płaski, z lekkim nachyleniem w kierunku wschodnim. Jego zachodnia część jest położona na wysokości ok. 152 m n.p.m., zaś wschodnia na wysokości 152 m n.p.m. Na południe od terenu objętego Planem w bliskim sąsiedztwie znajduje się dolina cieków wodnych Zwierzyniec, stanowiącego lewy dopływ Grabara. W sąsiedztwie od strony północnej przebiega droga powiatowa.

3.2. Budowa geologiczna

Obszar gminy Piszczac położony jest w obrębie strefy deglacjacji zlodowaniania środkowoeuropejskiego stadiału maksymalnego. Zanik lądolodu tego stadiału odbywał się głównie drogą tworzenia martwych lodów z gęstą siecią szczelin. Pomiędzy bryłami martwego lodu, w licznych szczelinach wody fluwioglacjalne osadziły materiał skalny, głównie piaszczysto – mułkowaty. Na terenie gminy Piszczac występują rozległe, płaskie powierzchnie, uformowane przez wody fluwioglacjalne, rozdzielone obniżeniami powytopiskowymi i płatami moreny dennej. W północnej części gminy występuje strefa niewielkich wzniesień czołowo-morenowych. Występują także formy kemopodobne, zarówno w obrębie poziomów fluwioglacjalnych moreny dennej oraz w obniżeniach powytopiskowych. W plejstocenie nastąpiło nagromadzenie złóż kruszyw wykształconych w postaci piasków, żwirów i mułków.

Utwory czwartorzędowe pokrywają całą powierzchnię gminy Piszczac, zalegając na powierzchni kredowo-neogeńskiej. Największe miąższości utworów czwartorzędowych notowane są w północnej i północno-zachodniej części gminy, gdzie w kopalnej rynnicy osiągają ponad 58 m. Na pozostałym obszarze grubość osadów czwartorzędowych oscyluje w granicach 30–40 m. Osady plejstocenu (w profilu utworów czwartorzędowych mające zdecydowaną przewagę) reprezentowane są przez lodowcowe, wodnolodowcowe, zastoiskowe, rzeczne i jeziorne osady zlodowaceń południowo-, środkowo- i północnopolskich, oraz rzeczne i jeziorne osady interglacjalów wielkiego i eemskiego.

Osady holoceniowe przede wszystkim to osady rzeczne, jeziorne i organogeniczne. Holocen reprezentowany jest przez rzeczne osady piaszczyste, występujące w dolinach: Zielawy, Żarnicy, Lutni, Czapelki, Grabara i ich dopływów. Opisane osady fluwialne cechują się miąższością maksymalnie dochodzącą do 4 m. W dolinach rzecznych i równinach akumulacji jeziornej występują powszechnie torfy i namuły torfiaste, o miąższościach nie przekraczających 1,5 m. Lokalnie w obniżeniach pojeziornych występują gytie i kredy jeziorne.

Obszar objęty Planem znajduje się w obrębie Równiny Kodeńskiej. Podłoże jest zbudowane z plejstocenijskich piasków i żwirów wodnolodowcowych, piasków akumulacji eolicznej oraz piasków i żwirów interglacjalnych i interstadialnych akumulacji rzecznej. Utwory te posiadają dobre warunki infiltracji opadów atmosferycznych. Z tego względu są obszarami wymagającymi szczególnej ochrony pod kątem lokalizacji obiektów uciążliwych, mając na uwadze łatwość skażenia środowiska naturalnego, w tym szczególnie pierwszego poziomu wód podziemnych.

3.3. Położenie fizycznogeograficzne i rzeźba terenu

W podziale fizyczno-geograficznym (wg J. Kondrackiego „Regiony fizyczno-geograficzne Polski”, 2002 r.), obszar gminy położony jest w obrębie makroregionu Polesie Zachodnie. Wchodzi ona jednocześnie w skład dwóch mniejszych jednostek fizjograficznych zwanych mezoregionami, a mianowicie Zakłęsłość Łomaska i Równina Kodeńska. Część gminy położona na terenie Zakłęsłości Łomaskiej charakteryzuje się rzeźbą płaskorówninną i wysokim poziomem wód gruntowych, co w sumie wywołuje podmokłość, zabagnienie i zatorfienie terenu. Obszar objęty projektem Planu znajduje się w obrębie Równiny Kodeńskiej.

Teren całej gminy ma charakter średnio falistej równiny. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana. Różnice wysokości względnej dochodzą do 20 m. Na obszarze gminy dominuje płasko równinny typ rzeźby terenu z niewielkim zróżnicowaniem wysokości. Można wyróżnić obszary:

- morfologii płaskiej,
- morfologii falistej.

Obszary o morfologii płaskiej, położone są na wysokościach bezwzględnych rzędu 140–146m.n.p.m. Na powierzchni występują liczne drobne obniżenia. Obszar budują głównie piaski średnio i drobnoziarniste. Zwierciadło wody gruntowej występuje na głębokości 0,5–1,5m. Obszary o falistej morfologii położone są na wysokościach bezwzględnych rzędu 145–156m.n.p.m. Obszar budują głównie piaski średnio i gruboziarniste dodatkowo występuje niejednorodność litologiczna. Zwierciadło wody gruntowej występuje na głębokości 2,0–4,0m.

Morena denna występuje głównie w południowej części gminy. Powierzchnia jest na ogół płaska lub lekko falista z lekkimi wzniesieniami typu kemów.

Wzgórza moreny czołowej występują w północno – wschodniej części gminy rejon miejscowości Kolonia Piszczac, gdzie wysokości względne wynoszą do 7,0m i pagórkowaty rejon Dobrynki.

Obniżenia powytopiskowe tworzą sieć odpływów powierzchniowych poprzez różnego rodzaju cieki. Stąd współczesne doliny rzeczne np. Lutnia, są zaadaptowanymi obniżeniami powytopiskowymi.

Piaski eoliczne rozwiane występują głównie we wschodniej części gminy w rejonie miejscowości Dobrynka i Zahorów. Pola te rozwinęły się na piaskach poziomów fluwioglacjalnych i moren czołowych. W ich obrębie znajduje się obszar objęty projektem Planu. Analizowany obszar posiada prawie płaską powierzchnię. Różnice w położeniu względem poziomu morza pomiędzy zachodnią i wschodnią częścią terenu wynoszą ok. 1m. (zachodnia część ok. 152 m n.p.m., wschodnia 151 m n.p.m.).

3.4. Gleby

Na terenie gminy Piszczac grunty orne zostały wytworzone z piasków i pyłów wodnego pochodzenia. Są to w przewadze gleby biellicowe i pseudobiellicowe, rzadziej brunatne i czarne ziemie, należące do kompleksu żytniego bardzo dobrego i dobrego oraz zbożowo-pastewnego mocnego. Gleby chronione pochodzenia organicznego to głównie gleby torfowe i murszowo-torfowe, tworzące użytki zielone w dolinach rzecznych. Największe powierzchnie zajmują one w dolinach Lutni i Zielawy oraz ich dopływów.

Największą wartość rolniczą posiadają gleby 4 i 5-go kompleksu rolniczej przydatności. Stanowią one ok. 50% gruntów orných gminy. Wymienione gleby podlegają ochronie przed użytkowaniem nierolniczym i są wskazane do intensyfikacji produkcji rolnej.

Gleby 6, 7, 8 i 9 kompleksu rolniczej przydatności są glebami mało zasobnymi w próchnicę o wadliwych stosunkach wodnopowietrznych i dające bardzo niskie plony. Gleby tych kompleksów można przeznaczyć bez większych strat dla rolnictwa pod budownictwo lub zalesić.

Gleby kompleksu 4-go żytniego bardzo dobrego (pszenno-żytniego) rolniczej przydatności gleb - zaliczone zostały najlepsze gleby wytworzone z pyłów wodnego pochodzenia, całkowite i przeławiczone piaskami, pseudobielicowe z małymi plamkami brunatnych. Są to gleby lekkie do uprawy mechanicznej o gorszych właściwościach fizycznych i chemicznych od gleb kompleksów pszennych 1 i 2 (płytszy poziom próchniczny, gorsza struktura, mniejsza zawartość składników pokarmowych, silniejsze odwapnienie, gorsze warunki termiczne i powietrzno-wodne). Są to jednak gleby, z których znaczna część po uzyskaniu wysokiej kultury może przejść do kompleksu pszennego, natomiast przy niedostatecznej uprawie i nawożeniu zachowują słaby stopień kultury i bardziej opłacalna jest uprawa żyta, ziemniaków i innych roślin o niezbyt wysokich wymaganiach.

W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zaliczane są do klasy IIIa, IIIb i IVa.

Gleby 4-go kompleksu przydatności rolniczej znajdują się głównie w sołectwach: **Zahorów**, Ortel Królewski I.

Gleby kompleksu 5-go żytniego dobrego (żytnio-ziemniaczanego) obejmuje gleby bielicowe i brunatne oraz mady wytworzone z pyłu wodnego, piasków gliniastych, często pylastych średnio głęboko zalegających na przepuszczalnym podłożu lub glinie, lekkie do uprawy mechanicznej. Są to gleby bardziej wrażliwe na suszę w różnych okresach wegetacji roślin i często uboższe w składniki pokarmowe. Gleby te są mniej sprawne, lecz nadanie im cech wysokiej kultury niezbyt trudne. Wysokie dawki nawozowe powodują wzrost roślin uprawnych, jednak zwyczajka plonów trwa krótko, gdyż gleby tu zaliczane często nie zachowują na dłuższy czas nadanej im sprawności. Na glebach tego kompleksu niezłe plony mogą dawać rośliny uprawne o niezbyt wysokich wymaganiach, a wysokość plonów obok nawożenia w głównej mierze zależy od ilości i równomierności opadów.

W klasyfikacji bonitacyjnej gleby 5-go kompleksu zaliczone są do klasy IVa i IVb.

Gleby 5-go kompleksu przydatności rolniczej głównie znajdują się w sołectwach: Zalutyń, Kościeniewiczze, Ortel Królewski, Połoski, **Zahorów**, Nowy Dwór, Wóła Kościeniewicka.

Większość gleb użytkowanych rolniczo w obszarze objętym projektem Planu stanowią gleby klasy V, ok. 30% stanowią gleby klasy IVb.

3.5. Warunki hydrologiczne

3.5.1. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym gmin Piszczac jest położona w obrębie zlewni Morza Bałtyckiego, w dorzeczu Bugu. Obszar gminy obejmują zlewnie dwóch rzek – Krzny i Grabaru, które są lewobrzeźnymi dopływami Bugu. Oddziela je od siebie dział wodny IV rzędu. Grabar wraz ze swoimi dopływami odwadnia niewielką, południowo-wschodnią część obszaru gminy. Rzeka jest lewobrzeźnym dopływem Bugu mającym swoje ujście koło Kodnia. Pozostała, większa część gminy znajduje się w dorzeczu Zielawy i Czapelki, które odprowadzają swoje wody w kierunku północnym do Krzny. Czapelka drenuje wschodnią część obszaru – okolice: Choroszczyńki, Zahorowa, Połosek Starych i Dobryńki, natomiast

Zielawa przepływa przez północno-zachodni skraj obszaru gminy (po granicy gminy). Wraz ze swoim prawobrzeżnym dopływem – Lutnią odwadnia całą środkową i zachodnią część gminy.

Sieć hydrograficzną uzupełniają obszary stale podmokłe i zabagnione, w dużej mierze zmeliorowane, pokryte siecią rowów melioracyjnych i kanałów odwadniających.

Zgodnie z podziałem kraju na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) obszar objęty projektem Planu znajduje się w obrębie JCWP RW2000232663949 Grabar. Stan i jakość wód zostały przedstawione w podrozdz. 3.11.

3.5.2. Wody podziemne

Gmina Piszczac położona jest w lubelsko-podlaskim (IX) regionie hydrogeologicznym, subregionie podlaskim IX1 (Paczyński (red), 1995). W jego granicach wyróżnia się dwa użytkowe piętra wodonośne – czwartorzędowe i trzeciorzędowe (Meszczczyński, Gorczyński, 2004). Utwory kredowe, ze względu na niekorzystne wykształcenie litologiczne (kreda piszcząca), pomimo stosunkowo płytkiego zalegania nie stanowią warstwy wodonośnej dla użytkowego poziomu wodonośnego.

Czwartorzędowe piętro wodonośne występuje na większości obszaru gminy, a poziomy użytkowe są głównymi poziomami wodonośnymi na przeważającej jego części. Wyjątek stanowi północno-wschodni fragment gminy, gdzie dominuje poziom trzeciorzędowy, a poziom wodonośny w utworach czwartorzędowych ma charakter podrzędny. W obrębie piętra czwartorzędowego wyróżnia się dwa poziomy użytkowe różniące się rozprzestrzenieniem i głębokością zalegania. Poziom głębszy (dolny) występuje powszechnie na większości gminy (poza północno-wschodnią częścią) i związany jest z piaszczystymi, rzadziej piaszczysto-żwirowymi utworami fluwioglacjalnymi z okresu zlodowaceń południowopolskich. Miąższość utworów wodonośnych wynosi zwykle 5–20 m (lokalnie do ponad 40 m), a strop warstwy wodonośnej występuje na głębokości 15–50 m p.p.t. Jest to zbiornik o charakterze porowym, a zwierciadło wody ma charakter napięty. Zasilanie wód tego piętra następuje w drodze bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych, a także przez dopływ wody z przyległych obszarów i infiltrację wód powierzchniowych. Miejscami pozostaje on w łączności hydraulicznej z poziomem trzeciorzędowym. Poziom czwartorzędowy ujmuje większość studni wierconych na omawianym terenie, w tym ujęcia komunalne w Piszczacu i Tucznej. Ich wydajności wahają się od 41 m³ /h przy depresji 2,6 m w Ortelu do 120 m³ /h przy depresji 8,6 m w Piszczacu. Wydajności pozostałych studni są zmienne, od kilku do kilkudziesięciu m³ /h. Górny poziom czwartorzędowy ma mniejsze rozprzestrzenienie. Jego zasięg ogranicza się do strefy wzdłuż wschodniej i północno-wschodniej granicy gminy oraz północnego odcinka doliny Lutni. Warstwę wodonośną tworzą w nim piaski pochodzące ze zlodowaceń środkowopolskich i północnopolskich. Miąższość warstwy wodonośnej jest zróżnicowana od kilku do kilkunastu metrów i występuje ona na głębokości do 10 m. Zwierciadło wody ma zwykle charakter swobodny lub jest pod niewielkim napięciem. Mała zasobność i odporność na antropopresję tego poziomu sprawia, że jest on ujmowany głównie studniami kopanymi. Wyjątkiem jest południowo-wschodnia część arkusza, gdzie poziom ten w łączności z poziomem górnym posiada korzystne parametry hydrogeologiczne. Ujmują go studnie wiercone w Międzyzlesiu, z których uzyskano wydajności 15 m³ /h przy depresjach 9,0 i 3,3, m.

Generalnie parametry hydrogeologiczne piętra czwartorzędowego są słabe, gdyż potencjalną wydajność pojedynczej studni dla całego obszaru określono od 5 do 30 m³ /h. Wyjątkiem jest strefa północno-zachodnia, dla którego wydajność ta zawiera się w przedziale 50– 70 m³ /h. Wzajemna więź hydrauliczna obydwu poziomów czwartorzędowych sprawia, że można mówić o wspólnym zwierciadle wody w utworach czwartorzędowych. Trzeciorzędowe piętro wodonośne związane jest ze strefą zalegania utworów miocenu,

rzadziej oligocenu. Występuje tylko wąskim pasem wzdłuż wschodniej i północno-wschodniej części gminy. Jako poziom użytkowy jego zasięg ogranicza się tylko do części północno-wschodniej, na pozostałym obszarze ma charakter podrzędny. Warstwę wodonośną tego piętra stanowią piaski drobno- i średnioziarniste o miąższości 10-20 m, w których występują wody o zwierciadle napiętym. Ich zasilanie odbywa się w drodze infiltracji opadów atmosferycznych, a także przez dopływ z przyległych obszarów. Poziom ten ujmowany jest jedynie kilkoma studniami wierconymi w: Połoskach Starych, Dobrynce oraz Połoskach Nowych. Ich parametry hydrogeologiczne są niezbyt korzystne. Uzyskane wydajności eksploatacyjne zmieniają się w przedziale od 2,6 m³ /h do 18,2 m³ /h. W oparciu o szersze rozpoznanie regionalne przypuszcza się, że potencjalnym poziomem użytkowym w gminie Piszczac (mimo głębokiego zalegania – ponad 300 m), może być poziom wodonośny w utworach jurajskich. Jego eksploatacja odbywa się w sąsiednich gminach. Uzyskano tam wydajności rzędu 66–150 m³ /h. Pod względem hydrochemicznym wody podziemne występujące na obszarze gminy Piszczac są wodami słodkimi o mineralizacji ogólnej w granicach 84–330 mg/dm³. Generalnie charakteryzują się one dobrą (klasa II a) i średnią jakością (klasa II b) wymagającą uzdatniania ze względu na ponadnormatywne zawartości żelaza i manganu.

Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego, typ naturalnej izolacji i jej miąższość, rodzaj ognisk zanieczyszczeń i intensywność ich oddziaływania są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ocenę zagrożenia wód podziemnych. W obrębie gminy Piszczac są one zróżnicowane. Wysoki stopień zagrożenia występuje w zachodniej, centralnej i południowo-wschodniej części gminy. Poziom wodonośny zalega tutaj płytko i prawie całkowicie pozbawiony jest warstwy izolacyjnej. Na obszarach słabo izolowanych, ale pokrytych zwartym kompleksem lasów wyznaczono średni stopień zagrożenia głównego poziomu wodonośnego. Jedynie niewielkie, izolowane i trudnodostępne płyty w północnej i północno-wschodniej części gminy zaliczone zostały do obszarów o niskim stopniu zagrożenia. Największe zagrożenie stanowią pojedyncze obiekty skupione w Piszczacu (gminne wysypisko śmieci, oczyszczalnia ścieków), oczyszczalnia ścieków w Połoskach Starych, ferma trzody chlewnej i krów w Dąbrowicy Dużej.

Na terenie objętym projektem Planu ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie stwierdzono występowania ujęcia wód podziemnych.

Obszary objęte projektem Planu znajdują się w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 67.

3.6. Warunki klimatyczne

Obszar gminy Piszczac znajduje się w obszarze klimatu kształtowanego przez wyraźne wpływy kontynentalne (Woś, 1999). Charakteryzuje się on dużymi amplitudami temperatury rocznej, przewagą opadów letnich nad zimowymi, a także krótszym w porównaniu z centralną Polską okresem wegetacyjnym. Średnia roczna temperatura dla omawianego obszaru wynosi 7,0° C, miesiącem najzimniejszym jest styczeń (–4,1° C), a najcieplejszym lipiec (+18,2° C). Okres wegetacyjny trwa średnio 205-210 dni. Roczna suma opadów z wielolecia wynosi 5 547 mm, przy dominacji w okresie maj – październik (351 mm). Wiatry, podobnie jak w pozostałej części kraju wieją głównie z zachodu i południowego zachodu.

Topoklimat równiny denudacyjnej, na której położony jest teren objęty projektem Planu, charakteryzuje się dobrymi warunkami klimatycznymi. Panują tutaj przeciętne warunki solarne, właściwe terenom płaskim – dobre warunki usłonecznienia w okresie wegetacyjnym, dobre warunki termiczne, nieco podwyższona wilgotność względna powietrza (o ok. 2%), zwiększona częstość mgieł, zwiększona ilość opadów atmosferycznych (ponad 570 mm rocznie), znaczna zaciśność, dominujące wiatry z kierunku zachodniego, dobre warunki arosanitarne. W obszarze tym wskazane są uprawy rolno-warzywnicze i

sadownicze. Nie budzi zastrzeżeń lokalizacja zabudowy mieszkaniowej, natomiast niewskazana jest lokalizacja obiektów przemysłowych.

3.7. Fauna i flora

Pod względem przyrodniczym obszary objęte projektem Planu charakteryzują się przeciętną wartością. Północno- i południowo-zachodnią, znaczącą część terenu obejmują uprawy polowe, w związku z czym dominują tu rośliny uprawne oraz towarzyszące im gatunki polne. We wschodniej i środkowej części obszaru występują tereny leśne, porośnięte samosiejkami brzozy i osiki, znajdujące się w sąsiedztwie większego kompleksu leśnego na siedlisku borowym. W przeciwieństwie do kompleksów leśnych o wysokich walorach ekologicznych, występujących w północno-wschodniej, wschodniej i zachodniej części gminy, obszar ten posiada mniejsze walory ekologiczne. Jest to las iglasty, z dominującą w drzewostanie sosną, z domieszką głównie dębu i brzozy. Silny stopień antropogenizacji, jak również duży udział monokultury sosny, przyczynia się do zmniejszenia odporności tych lasów na czynniki antropogeniczne (wydeptywanie) oraz naturalne (szkodniki). Powodem zmniejszenia odporności jest również obniżanie się I poziomu wód gruntowych.

W lasach występują sarna, jeleń, dzik, łoś, lis, kuna leśna, zając. Powszechnymi przedstawicielami leśnej awifauny są dzięcioł, zięba, drozd, kukułka, wrona siwa. Na terenach pól uprawnych można spotkać pliszkę żółtą, wróbla, skowronka, przepiórkę.

Głównym walorem tego kompleksu leśnego oraz jego sąsiedztwa jest położenie w obrębie korytarza ekologicznego o charakterze leśnym, stanowiącego jedną z dróg przemieszczania się dużych ssaków oraz innych gatunków fauny i flory pomiędzy ostojami przyrody (NATURA 2000).

3.8. Walory krajobrazowe

Obszar objęty projektem Planu nie wyróżnia się istotnymi walorami krajobrazowymi, m.in. ze względu na niewielkie deniwelacje terenu (do ok. 1 m) oraz jego półnaturalny charakter, wynikający z przeznaczenia części terenu na uprawy rolnicze. Walor wizualny stanowią tutaj w przeważającej mierze tereny leśne, decydując o półotwartym i półnaturalnym charakterze krajobrazu.

3.9. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

Na terenie objętym projektem Planu, jak również w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obszary ani obiekty objęte ochroną prawną w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2020 poz. 55, z późn. zm.).

3.10. Korytarze ekologiczne

Obszar objęty projektem Planu stanowi fragment korytarza ekologicznego o charakterze leśnym ujętego w opracowaniu „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce”, opracowanym w Zakładzie Badania Ssaków PAN Białowieża, pod redakcją prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. Sieć korytarzy zawarta w tym opracowaniu znalazła odzwierciedlenie w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego. Wyznaczone korytarze ekologiczne zostały wskazane do podporządkowania wszelkich działań utrzymania ciągłości powiązań ekologicznych.

Kompleks leśny, którego fragment stanowi obszar objęty projektem Planu, znalazł się również w obrębie obszaru węzłowego w systemie przyrodniczym gminy, opisanym poniżej.

System przyrodniczy gminy

Przyrodniczy System Gminy składa się z trzech kategorii obszarów:

A) Obszary węzłowe

W dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w obrębie gminy Piszczac zaproponowano wydzielenie 8 leśnych obszarów węzłowych:

- 1. Leśny Obszar Węzłowy** w obrębie sołectwa Zalutyń - obszar ten położony jest na styku gmin: Piszczac, Biała Podlaska i Zalesie. Tu występuje największa, zwarta powierzchnia, leśna i walory florystyczne. Świadczy to o stosunkowo dużej prężności ekologicznej i możliwościach ekspansji gatunków i osobników na tereny sąsiednie. Jednocześnie presja wynikająca z gospodarczej funkcji lasów stanowi zagrożenie dla funkcji ekologicznej, przyrodniczej i środowiskowej.
- 2. Leśny Obszar Węzłowy** w obrębie sołectwa Janówka i Kościeniewicze – obejmujący swoim obrębem 2 obszary leśne, które proponuje się powiększyć przez zalesienie terenów rolnych o niskiej bonitacji.
- 3. Leśny Obszar Węzłowy** w obrębie sołectwa Ortel Królewski II i Kościeniewicze - zwarty obszar leśny wraz z terenami do zalesienia stanowi bogate wartości przyrodnicze i kulturowo-krajobrazowe.
- 4. Leśny Obszar Węzłowy** w obrębie sołectwa Połoski - zwarty obszary leśny posiada istotne wartości przyrodnicze.
- 5. Leśny Obszar Węzłowy** w obrębie sołectwa Połoski i Dobrynka – stanowi jeden z większych kompleksów leśnych w regionie z występującymi tam chronionymi i rzadkimi gatunkami flory i awifauny. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego obszar ten został wskazany jako jeden z kluczowych ekosystemów leśnych województwa.
- 6. Leśny Obszar Węzłowy** w obrębie sołectwa Połoski i Zahorów, zwarty obszary leśny, stanowi bogate wartości przyrodnicze.
- 7. Leśny Obszar Węzłowy** w obrębie sołectwa Zahorów – obszar ten położony jest na styku gmin: Piszczac, Tucznia i Kodeń stanowi jeden z większych kompleksów leśnych w gminie, który proponuje się powiększyć przez zalesienie terenów rolnych o niskiej bonitacji. **W jego obrębie znajduje się obszar objęty projektem Planu.**
- 8. Leśny Obszar Węzłowy** w obrębie sołectwa Dobrynka – obejmujący swoim obrębem 2 obszary leśne, które proponuje się połączyć poprzez dolesienia i połączenie z węzłami w sąsiednich gminach Zalesie i Terespol. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego obszar ten został wskazany jako jeden z kluczowych ekosystemów leśnych województwa.

B) Węzły ekologiczne

- 1. dolinno-wodny węzeł ekologiczny**, który obejmuje zespół zbiorników wodnych wraz z obszarami terenów leśnych w północnej części gminy – Chotyłów.

Walorem środowiskowym, jest korzystne oddziaływanie na stosunki wodne i stosunki wodno-powietrzne siedlisk dolinnych.

C) Obszary łącznikowe

Obszary łącznikowe, to tereny, które w środowisku pełnią rolę różnej rangi kanałów przemieszczania się gatunków, osobników, wód, powietrza atmosferycznego; są to

oczywiście tereny uprzywilejowane w komunikacji ekologicznej, przyrodniczej i środowiskowej, gdzie natężenie strumienia powiązań jest większe niż w terenach sąsiadujących, w których również odbywa się różnego typu migracja przyrodnicza.

a) korytarze ekologiczne – w przypadku gminy Piszczac są to doliny rzeczne. Niekorzystne warunki środowiskowe dla rozwoju wielu funkcji ograniczyły korzystanie z zasobów dolinnych; doliny są więc najmniej przekształconymi elementami środowiska o dużej naturalnej prężności ekologicznej wynikającej z zasobów wodnych.

W gminie wyodrębniono:

1. Korytarz ekologiczny w dolinie rzeki Zielawy, łączy leśny obszar węzłowy z przyrodniczymi terenami węzłowymi sąsiedniej gminy. Spełnia ważną rolę ekologiczną dla terenów zabudowy mieszkaniowej wsi Ortel Królewski I i II.

2. Korytarz ekologiczny w dolinie rzeki Lutni, (o 3-ch kierunkach przebiegu) którego rola polega na zapewnieniu połączenia leśnych terenów węzłowych z zewnętrznymi wobec gminy przyrodniczymi terenami węzłowymi. Stanowi niejako „zielony wjazd” do zurbanizowanej osady Piszczac.

3. Korytarz ekologiczny w dolinie rzeki Hulcze, łączy 4 leśne obszary węzłowe w gminie Piszczac oraz przyrodnicze tereny węzłowe sąsiedniej gminy. Spełnia ważną rolę ekologiczną dla terenów zabudowy mieszkaniowej osady Połoski i Dąbrowica Mała.

b) Sięgacze ekologiczne, czyli obszary łącznikowe mniejszej rangi niż poprzednie, jednak w wielu wypadkach to jedyne uprzywilejowane trasy przemieszczania się gatunków lub osobników pomiędzy terenami o większym potencjale i zasobach przyrody. Często stanowią drogi przemieszczania się elementów środowiska nieożywionego i wówczas spełniają funkcję klimatyczną, hydrograficzną lub łączoną. Wyznaczają je pasma zagajników, łąk, zarośli, niewielkich kompleksów leśnych, kęp roślinności śródleśnej.

3.11. Stan czystości wód

Stan czystości wód powierzchniowych

Obszar objęty analizą znajduje się w obrębie JCWP RW2000232663949 Grabar. Stan/potencjał ekologiczny JCWP klasyfikowany jest w pięciostopniowej skali, ustalonej wg wskaźników biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych (klasa I - stan bardzo dobry, klasa II - stan dobry, klasa III - stan umiarkowany, klasa IV - stan słaby, klasa V - stan zły). Pojęcie stanu ekologicznego odnosi się do JCWP naturalnych, do JCWP silnie zmienionych i sztucznych stosuje się pojęcie potencjału ekologicznego. Przedmiotowa JCWP jest objęta stałym monitoringiem. Jakość wód badana była w 2018 r., została oceniona następująco:

- ocena stanu elementów biologicznych – stan umiarkowany,
- ocena stanu elementów hydromorfologicznych – stan bardzo dobry,
- ocena stanu elementów fizykochemicznych – poniżej stanu dobrego (PSD)
- ocena stanu ekologicznego – stan umiarkowany,
- ocena stanu ekologicznego jednolitej części wód – zły stan wód.

Z danych przedstawionych powyżej wynika, że stan JCWP znajdującej się w granicach analizy jest zły. Przedmiotowa JCWP jest zagrożona osiągnięciem celów środowiskowych. Dla JCWP głównym źródłem zanieczyszczenia wód jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa w jednostkach osadniczych. W programie działań ukierunkowanym na presję, dla JCWP zaplanowano działania podstawowe polegające na uporządkowaniu

gospodarki ściekowej, które uważa się za wystarczające do osiągnięcia dobrego stanu do roku 2021.

Stan czystości wód podziemnych

Obszary objęte projektem Planu znajdują się w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 67. Przy ocenie jakości wód podziemnych badany jest stan ekologiczny jednolitych części wód podziemnych. Ocenie podlega stan chemiczny oraz stan ilościowy wód podziemnych. Ocena stanu chemicznego informuje o aktualnej jakości wód, w oparciu o zestaw wskaźników fizykochemicznych oraz chemicznych. Z przeprowadzonej oceny stanu JCWP nr 67 wynika, że stan jakościowy wód jest dobry, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – zagrożona, ze względu na zmiany chemizmu wód, na który mają wpływ niedostatecznie oczyszczone ścieki komunalne, zbyt mały stopień skanalizowania, szczególnie terenów wiejskich, składowiska. Wśród presji, za dominujące należy uznać oddziaływanie terenów rolniczych (nawożenie) oraz niezorganizowaną gospodarkę wodno-ściekową na obszarach wiejskich. W programie działań ukierunkowanym na złagodzenie lub eliminację presji, dla JCWP zaplanowano wszystkie możliwe działania ograniczające wielkość poboru wody. Z uwagi jednak na warunki hydrogeologiczne, okres 6 lat wydaje się zbyt krótki na radykalną poprawę stanu wód. Poprawa przewidywana jest w dalszej perspektywie czasowej, a mianowicie do 2027 roku.

Źródło zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia na terenie gminy stanowią zasoby wód podziemnych. Woda ujmowana jest z poziomu wodonośnego czwartorzędowego dolnego (Piszczac) i trzeciorzędowego Połoski Stare).

W gminie Piszczac funkcjonują 2 ujęcia wód podziemnych o wydajnościach:

☒ w Piszczacu 120 m³/h, pobór wody 600 m³/d, ujęcie z poziomu czwartorzędowego dolnego. Na ujęciu wody w Piszczacu woda jest wydobywana z pokładów czwartorzędowych z dwóch studni o głębokościach 54,5m i 57,0m. Następnie przechodzi proces dwustopniowej filtracji połączonej z napowietrzaniem i jest magazynowana w zbiornikach o pojemności 600m³;

☒ w Połoskach Starych 18 m³/h, pobór wody 100 m³ /d, ujęcie z poziomu trzeciorzędowego. Na ujęciu wody w Połoskach woda pochodzi z pokładów trzeciorzędowych, również wydobywana z dwóch studni z głębokości 55,0m i 58,0m. Proces filtracji jest jednostopniowy, także z napowietrzaniem. Woda magazynowana jest w zbiornikach o poj. 100m³.

Ilość przyłączy wodociągowych w gminie wynosi 2031szt.

Pod względem hydrochemicznym wody podziemne występujące na obszarze gminy Piszczac są wodami słodkimi o mineralizacji ogólnej w granicach 84–330 mg/dm³. Generalnie charakteryzują się one dobrą (klasa II a) i średnią jakością (klasa II b) wymagającą uzdatniania ze względu na ponadnormatywne zawartości żelaza i manganu.

Mieszkańcy gminy Piszczac, są zaopatrywani w wodę wodociągową bezpieczną dla zdrowia ludzkiego, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie niestanowiącej potencjalnego zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz substancji chemicznych w ilościach niezagrażających zdrowiu. Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Białej Podlaskiej.

3.12. Powietrze atmosferyczne

W zakresie jakości powietrza oraz emitowanych do niego zanieczyszczeń nie ma możliwości dokładnego oszacowania danych m.in. ze względu na brak punktów monitoringowych jakości powietrza. W związku z tym analiza została oparta o dane udostępnione przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie i zawarte w „Ocenie jakości powietrza w województwie lubelskim za 2019 rok” oraz badania i analizy przeprowadzone w ramach opracowania „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Piszczac”. W województwie lubelskim ocenę wykonano w 2 strefach: Aglomeracja Lubelska i strefa lubelska pod kątem ochrony zdrowia ludzi oraz w strefie lubelskiej pod kątem ochrony roślin. Gmina Piszczac należy do strefy lubelskiej.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu strefę lubelską zaliczono do klasy A. Jak wynika z danych WIOŚ w Lublinie, strefę lubelską, według kryterium ochrony zdrowia, zaliczono do klasy C z uwagi na przekroczenia 24-godzinnych stężeń benzo(a)pirenu w pyłe PM10.

Największym źródłem zanieczyszczeń na terenie gminy jest spalanie paliw na cele energetyczne oraz transport.

Większość budynków na terenie gminy wyposażona jest w instalacje centralnego ogrzewania. Wpływ na zanieczyszczenie powietrza ma przede wszystkim rodzaj spalanego paliwa. Paliwa stałe (głównie węgiel) stosowane najczęściej w wyżej wymienionych systemach grzewczych emitują benzo(a)piren oraz pył zawieszony PM10 kilkaset razy bardziej obficie, niż paliwa gazowe. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest zły stan techniczny kotłowni węglowych oraz stosowanie węgla o najgorszych parametrach. Na terenie gminy Piszczac dominują indywidualne systemy zaopatrzenia w ciepło wykorzystujące nośniki energii w postaci paliw stałych (przede wszystkim węgiel kamienny, miał węglowy, drewno). W niewielu budynkach (głównie publicznych) jako paliwo do ogrzewania wykorzystuje się olej opałowy.

Zanieczyszczenia ze źródeł komunikacyjnych określa się emisją liniową, w tym najbardziej istotny wpływ na stan jakości powietrza ma transport drogowy. Ciągły wzrost ruchu samochodowego powoduje degradację nawierzchni, przyczyniając się do zwiększenia hałasu komunikacyjnego i wzrostu ilości zanieczyszczeń uwalnianych do atmosfery. Dzieje się to pomimo działań w zakresie modernizacji i przebudowy dróg. Warto zaznaczyć, że wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy jest od natężenia ruchu na poszczególnych trasach, rodzaju samochodów oraz rodzaju stosowanego paliwa. Ponadto wpływ na poziom zanieczyszczeń mają również takie procesy, jak zużycie opon, hamulców oraz ścieranie nawierzchni dróg, nazywane emisją poza spalinową. Dodatkowo, podczas emisji liniowej może występować emisja wtórna, czyli unoszenie pyłu PM10 z nawierzchni dróg. Droga powiatowa, do której przylega obszar, ze względu na niezbyt intensywny ruch drogowy (w porównaniu do dróg wojewódzkich i krajowych), nie stanowi istotnego czynnika emisji zanieczyszczeń na gazowo-pyłowych na omawianym terenie.

W obszarze objętym projektem Planu, stanowiącym w dużej części tereny upraw polowych może występować emisja zanieczyszczeń związana z produkcją rolną. Biologiczne procesy związane z produkcją rolną są źródłem emisji dwóch podstawowych gazów cieplarnianych: metanu (CH₄) i podtlenku azotu (N₂O). Mają one odpowiednio 21 i 310 razy silniejszy wpływ niż CO₂ na ocieplanie się klimatu. Bezpośrednia emisja gazu cieplarnianego (GHG) związana z produkcją rolną stanowi 14% globalnej emisji tego gazu do atmosfery. Emisja metanu i podtlenku azotu wzrosła od 1990 roku o ponad 17%. Przewiduje się, że do roku 2030 wzrośnie o dalsze 35-60%. Główną przyczyną jest wzrost stosowania nawozów chemicznych i intensywny chów zwierząt gospodarskich. Emisja podtlenku azotu następuje wtedy, gdy na pola, łąki i pastwiska sypie się nawozy mineralne i wylewa gnojowicę. Stąd też

tak ważne jest stosowanie odpowiednich dawek nawozów do nawożenia użytków rolnych, odpowiednich zabiegów agrotechnicznych i ochrony roślin oraz odpowiednich upraw w dostosowaniu do warunków glebowych, w celu minimalizacji emisji zanieczyszczeń do środowiska.

Należy jednak zaznaczyć, że rośliny zielone asymilują dwutlenek węgla w ciągu dnia z dużą szybkością, jeżeli mają dostateczne ilości wody i nie są przez jej utratę zmuszone do zamknięcia szparek. W nocy te same rośliny, jak każdy żywy organizm, oddychają i wydzielają dwutlenek węgla. Ponieważ jednak asymilacja jest do 10 razy szybsza od oddychania, więc nawet kilkugodzinne wiązanie dwutlenku węgla podczas dnia pokrywa nie tylko straty oddychania w ciągu doby, ale zwykle pozostaje jeszcze dużo cukru na powiększenie masy rośliny, czyli na jej wzrost. Normalnie rośliny zielone więcej asymilują dwutlenku węgla, niż go wydzielają w procesie oddychania. I dlatego wynikiem ogólnym rozwoju roślinności jest stałe wiązanie dwutlenku węgla w związki organiczne.

3.13. Klimat akustyczny

Hałas stanowi uciążliwość środowiskową uznawaną za jeden z ważniejszych powodów pogarszania się standardów życia mieszkańców. Największy wpływ na klimat akustyczny na analizowanym terenie ma hałas komunikacji drogowej. Hałas komunikacyjny, podobnie jak w poprzednich latach, jest jednym z największych zagrożeń i głównych uciążliwości dla ludności. W 2017 r. w ramach monitoringu hałasu WIOŚ w Lublinie prowadził badania hałasu drogowego w 15 punktach, w tym w 3 punktach w celu określenia wskaźników długookresowych. W przypadku pomiarów długookresowych nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku. Żaden z punktów pomiarowych nie był zlokalizowany na terenie gminy Piszczac.

W obszarze analizy największą uciążliwość akustyczną stanowi droga powiatowa łącząca miejscowości w obszarze gminy, a także łącząca gminę z sąsiednimi gminami.

Teren objęty ustaleniami projektu Planu dotyczy obszaru, na którym standardy jakości środowiska, dot. dopuszczalnego poziomu hałasu, nie są wymagane, z uwagi na fakt, iż są to tereny gruntów ornych i leśnych. Maszyny wykonujące zabiegi agrotechniczne na omawianym terenie w okresie wegetacyjnym, stanowią źródło hałasu. Jednak z uwagi na znaczne oddalenie terenu od zabudowy mieszkaniowej, hałas ten nie powoduje pogorszenia standardów życia mieszkańców.

3.14. Warunki budowlane

Zgodnie z mapą geologiczno - inżynierską Polski (arkusz: Piszczac) w obszarze objętym projektem Planu panują korzystne warunki geologiczno-inżynierskie dla potrzeb budownictwa. Podłoże budują plejstocenijskie grunty mineralne sypkie, średniozagęszczone i zagęszczone, stanowiące grunty nośne. Lokalnie można się spodziewać płytkiego zalegania lustra wody.

3.15. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Piszczac oczyszczalnie ścieków funkcjonują w miejscowościach: Piszczac, Trojanów oraz Dąbrowica Mała. Oczyszczalnia ścieków w Piszczacu odbiera ścieki z miejscowości Piszczac, Chotyłów, Zalutyń. Oczyszczalnia ścieków w Trojanowie odbiera ścieki z Połosek Starych, Połosek Nowych, Połosek, Zahorowa i Trojanowa. Oczyszczalnia ścieków w Dąbrowicy Małej odbiera ścieki tylko z tej miejscowości. Łączna długość sieci kanalizacyjnej wynosi 98,7 km (ok.64% długości sieci wodociągowej). Sieć ta odbiera ścieki z ok. 60% budynków mieszkalnych. Ścieki z pozostałych 40% budynków zbierane są do szamb i wywożone do oczyszczalni ścieków wozami asenizacyjnymi lub oczyszczane w

indywidualnych oczyszczalniach ścieków (ok. 10% budynków). We wszystkich oczyszczalniach ścieki są oczyszczane przy użyciu metody czynnego osadu biologicznego. Średnie dobowe zrzuty ścieków za 2015 rok przedstawiają się następująco: Piszczac – 245m³, Trojanów 45m³, Dąbrowica M. 12,6m³. Sprawność technologiczna oczyszczalni ścieków umożliwia osiągnięcie wymaganej jakości oczyszczania ścieków.

Jednym z najtrudniejszych współczesnych problemów związanych z ochroną środowiska jest składowanie i utylizacja odpadów stałych. W gminie Piszczac znajduje się gminne wysypisko odpadów komunalnych zlokalizowane w Koloni Piszczac o pojemności 14900m³ odpadów i powierzchni 2,94ha. Składowisko odpadów w Koloni Piszczac zostało oddane do eksploatacji w 1996 roku. Obecnie jest w fazie eksploatacji, jednak ze względu na wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów i osiągania wymaganych ustawowo poziomów recyklingu, nie przyjmuje odpadów. Posiada ogrodzenie, uszczelnienie i odwodnienie wraz z oczyszczaniem hydrobotanicznym odcieku. Prowadzony jest także monitoring wpływu na środowisko. Rozważa się jego zamknięcie i rekultywację. Odpady z terenu gminy są wożone do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Białej Podlaskiej.

3.16. Promieniowanie elektromagnetyczne

Najpowszechniejszymi sztucznymi źródłami pól elektromagnetycznych występującymi w środowisku są:

- linie i stacje elektroenergetyczne – źródła pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz;
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne – urządzenia wytwarzające pola elektromagnetyczne o częstotliwości od ok. 0,1 MHz do ok. 100 GHz.

Gmina Piszczac nie została objęta badaniami promieniowania elektromagnetycznego (PEM). Na podstawie przeprowadzonych pomiarów, WIOŚ w Lublinie nie stwierdził istnienia obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie całego województwa lubelskiego, w tym gminy Piszczac. Prognozy wskazują na dotrzymanie obowiązujących norm środowiskowych także w najbliższych latach. Ograniczenie uciążliwości promieniowania elektromagnetycznego powinno sprowadzać się do:

- analizy wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne (na etapie wydawania decyzji),
- zobowiązaniu potencjalnych inwestorów do pomiarów kontrolnych rzeczywistego rozkładu promieniowania w otoczeniu stacji bądź linii (lokalizacja nowych obiektów związanych z przebywaniem ludzi).

Ze względu na ustalenia w projekcie planu dotyczące przeznaczenia obszaru pod uprawy polowe z zakazem zabudowy kubaturowej oraz tereny leśne, dopuszczona w projekcie Planu potencjalna lokalizacja linii energetycznych nie będzie mieć niekorzystnego wpływu na zdrowie i samopoczucie ludzi)

3.17. Obszary i obiekty wartościowe dla dziedzictwa kulturowego

W obszarach objętych projektem Planu nie występują obiekty wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków, nie występują również chronione stanowiska archeologiczne.

4. Prognoza oddziaływania na środowisko

4.1. Potencjalne zmiany środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu Planu

Na obszarze objętym projektem Planu jedynym obowiązującym dokumentem planistycznym jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac przyjęte uchwałą nr XXII/145/2005 Rady Gminy Piszczac z dnia 27 kwietnia 2005 r., zmienione uchwałą nr XXI/123/2012 Rady Gminy Piszczac z dnia 17 października 2012 r. Zgodnie z obowiązującym studium na przedmiotowym terenie możliwa jest realizacja następującego sposobu zagospodarowania:

- Dla rolniczej przestrzeni produkcyjnej jako wytyczne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono prowadzenie gospodarki rolnej z zachowaniem istniejących uwarunkowań przyrodniczych, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ochrony występujących korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym, w tym należących do Gminnego Systemu Przyrody Piszczac,
- dla terenów leśnych – jako wytyczne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono:
 - priorytetowe traktowanie lasów jako czynnika równowagi ekologicznej,
 - prowadzenie polityki zalesień najślabszych gruntów zwłaszcza w strefach przyleśnych,
 - kształtowanie granicy lasów, mających na celu wyrównanie na styku las-pole, zaś na styku las-łąka kształtowanie enklaw niezalesionych i polan,
 - ochronę:
 - drzew przydrożnych oraz zadrzewień w dolinie łąk,
 - lasów przed zmianą sposobu ich użytkowania,
 - użytków zielonych i zalesień przed przekształceniem w pola uprawne,
 - ochronę pomników przyrody.
 - ponadto dla terenów leśnych zaleca się dążenie do poprawy struktury przyrodniczej lasów poprzez:
 - przyśpieszenie urządzania lasów prywatnych,
 - rozpoczęcie programu dostosowywania gatunkowego składu drzewostanów lasów prywatnych do zajmowanych żyzniejszych siedlisk,
 - w rejonach występowania siedlisk wilgotnych i bagiennych należy podjąć działania w kierunku przywrócenia zakłóconych stosunków wodnych,
 - zagospodarowanie lasów zgodnie z pełnionymi funkcjami ochronnymi,
 - zagospodarowanie brzegowych stref lasu w sposób łagodzący negatywne zjawiska ekotonowe (zagęszczanie podszytów w strefie brzegowej, pozostawianie zbiorowisk okrajkowych),
 - łagodzenie uciążliwości barier ekologicznych w lasach, zwłaszcza w większych płatach biotopów wnętrza lasu,
 - zwiększenie powierzchni lasów przez wyłączenie z produkcji rolnych terenów o niskiej wartości glebowej – te które zostały pokazane na rysunku „Studium ...” oraz aktualizowanie w miarę zgłaszanych wniosków.

Celem uchwalenia planu miejscowego na przedmiotowym terenie jest uchronienie przed zabudową kubaturową, w tym uciążliwą dla środowiska fermą drobiu, terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej o glebach objętych w studium ochroną, jak również terenów istniejących lasów i terenów przeznaczonych do zalesienia. W przypadku odstąpienia od realizacji ustaleń projektu Planu będącego przedmiotem niniejszej prognozy, zagospodarowanie terenu pod fermę drobiu mogłoby odbywać się na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Należy tutaj dodać, że z inicjatywą opracowania i uchwalenia Planu miejscowego dla przedmiotowego terenu wystąpili mieszkańcy wsi Zahorów, obawiający się negatywnego wpływu inwestycji na środowisko i zdrowie ludzi.

W przypadku zagospodarowania terenu pod fermę drobiu, inwestycja ta mogłaby spowodować następujące skutki dla środowiska:

- znaczące uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej,
- emisję gazów i pyłów, w tym nieprzyjemnych substancji zapachowych,
- skażenie wód podziemnych,
- naruszenie ciągłości korytarza ekologicznego o charakterze leśnym, usankcjonowanego w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, jak również w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac, stanowiącego element systemu przyrodniczego gminy.

4.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu w odniesieniu do form ochrony przyrody, określonych w ustawie z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

W procesie planistycznym, dotyczącym możliwości wprowadzenia zakazu zabudowy kubaturowej na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej o glebach chronionych, zachowaniu istniejących lasów oraz przeznaczeniu najsłabszych gleb pod zalesienia, przeanalizowano zagadnienia, które mogą stanowić kwestie problematyczne z punktu widzenia realizacji projektowanych ustaleń projektu Planu. Biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe, aktualny stan zagospodarowania oraz przewidywane kierunki rozwoju i charakter projektowanych funkcji, skoncentrowano się na zagadnieniach opisanych poniżej, które mogą stać się potencjalnym źródłem problemów w zakresie ochrony środowiska.

4.2.1. Ochrona przyrody

Teren objęty projektem planu nie jest położony w granicach obszarów prawnej ochrony przyrody.

4.2.2. Ochrona zasobów wodnych

Zlewnie wód powierzchniowych chronione są prawnie poprzez obejmowanie ich statusem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Ochrona wód według ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach oraz doprowadzanie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie, polegającej w szczególności na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód, o czym mówi art. 98 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, ustawa Prawo wodne przewiduje możliwość ustanowienia stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Na terenie gminy Piszczac eksploatowane są ujęcia wód głębinowych, które znajduje się w Piszczacu i Połoskach Starych. Dla każdego z tych SUW ustanowiona została strefa ochronna obejmująca wyłącznie teren ochrony bezpośredniej, dla której wprowadzono następujące zakazy i nakazy:

1. Zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody;
2. Nakaz odprowadzania wód opadowych lub roztopowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
3. Nakaz zagospodarowania terenu zielenią.
4. Nakaz odprowadzania poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.
5. Nakaz ograniczenia wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywania osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Eksploatowane ujęcia wody posiadają rezerwy w zakresie możliwości poboru wody. Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu Planu nie powinna wpłynąć na jakość ujmowanej wody.

Naczelnym celem w zakresie ochrony zasobów wodnych, jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków. Cel ten jest realizowany m. in. przez opracowanie dla każdego wydzielonego w Polsce obszaru dorzecza planu gospodarowania wodami. Jednym z narzędzi mającym na celu usprawnienie procesu osiągania celów środowiskowych jest realizacja ustaleń Aktualizacji Planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911), który jest podstawowym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu. Wśród celów środowiskowych dla wód podziemnych wymienia się: zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń; zapobieganie pogarszaniu oraz poprawa ich stanu; oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan. W myśl art. 68 ustawy Prawo wodne, dopuszczalne jest nieosiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz niezapobieżenie pogorszeniu stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych jeżeli:

- podejmowane są wszelkie działania, aby łagodzić skutki negatywnych oddziaływań na stan jednolitych części wód;
- przyczyny zmian i działań, są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, a pozytywne efekty dla środowiska i społeczeństwa związane z ochroną zdrowia, utrzymaniem bezpieczeństwa oraz zrównoważonym rozwojem przeważają nad korzyściami utraconymi w następstwie tych zmian i działań;
- zakładane korzyści wynikające ze zmian i działań, nie mogą zostać osiągnięte przy zastosowaniu innych działań, korzystniejszych z punktu widzenia interesów środowiska, ze względu na negatywne uwarunkowania wykonalności technicznej lub nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do spodziewanych korzyści.

Obszary objęte projektem Planu znajdują się w obrębie JCWP RW2000232663949 Grabar. Aktualny stan przedmiotowej JCWP oceniony został jako zły. Przedmiotowa JCWP jest zagrożona osiągnięciem celów środowiskowych. Dla JCWP głównym źródłem zanieczyszczenia wód jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa w jednostkach osadniczych. W programie działań ukierunkowanym na presję, dla JCWP zaplanowano działania podstawowe polegające na uporządkowaniu gospodarki ściekowej, które uważa się za wystarczające do osiągnięcia dobrego stanu do roku 2021. Rodzaj zagospodarowania

przewidziany w projekcie Planu nie powinien mieć negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych, co gwarantują m.in. ustalenia w zakresie ochrony środowiska.

Obszary objęte projektem Planu znajdują się w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 67. Z przeprowadzonej oceny stanu JCWP nr 67 wynika, że stan jakościowy wód jest dobry, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – zagrożona, ze względu na zmiany chemizmu wód, na który mają wpływ niedostatecznie oczyszczone ścieki komunalne, zbyt mały stopień skanalizowania, szczególnie terenów wiejskich, składowiska. Wśród presji, za dominujące należy uznać oddziaływanie terenów rolniczych (nawożenie) oraz niezorganizowaną gospodarkę wodno-ściekową na obszarach wiejskich. W programie działań ukierunkowanym na złagodzenie lub eliminację presji, dla JCWP zaplanowano wszystkie możliwe działania ograniczające wielkość poboru wody. Z uwagi jednak na warunki hydrogeologiczne, okres 6 lat wydaje się zbyt krótki na radykalną poprawę stanu wód. Poprawa przewidywana jest w dalszej perspektywie czasowej, a mianowicie do 2027 roku.

W przypadku terenów rolnych objętych ustaleniami projektu Planu, powinny być respektowane wszystkie ustalenia dotyczące ochrony środowiska, a także stosowanie zalecanych norm w zakresie nawożenia mineralnego i naturalnego, oprysków w celu zwalczania chwastów, jak również sposobów i terminów wykonywania zabiegów agrotechnicznych, w celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania na wody podziemne. Dokonanie planowanych w projekcie Planu zalesień przyczyni się do zmniejszenia powierzchni nawożonych, co będzie miało pozytywny wpływ na jakość wód podziemnych I poziomu oraz zatrzymanie nadmiernego odpływu wód opadowych.

4.2.3. Ochrona gruntów rolnych i leśnych

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie przed nierolniczym i nieleśnym użytkowaniem na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2021, poz. 1326). W myśl zapisów art. 3 ust. 1 ww. ustawy, ochrona gruntów rolnych polega na:

- ☒ ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze;
- ☒ zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi;
- ☒ rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- ☒ zachowanie torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
- ☒ ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

W stosunku do gruntów rolnych, szczególną ochroną objęte są grunty klas I-III, a przeznaczenie ich na cele nierolnicze wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, wyjątek stanowią tereny pod budynkami i urządzeniami służącymi bezpośrednio do produkcji rolniczej – tereny zabudowy zagrodowej.

Obszary objęte projektem Planu obejmują tereny, które zgodnie z ewidencją gruntów i budynków nie stanowią gruntów chronionych. Są to grunty klasy IV i V. Grunty te zostały wskazane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy do ochrony planistycznej. Obszary leśne i przeznaczone do zalesienia ujęte w projekcie Planu pełnią szczególną rolę w utrzymaniu ciągłości leśnego korytarza ekologicznego.

4.2.4. Ochrona zabytków i dóbr materialnych

W granicach obszaru objętego projektem Planu nie znajdują się obiekty zabytkowe wpisane do rejestru, do ewidencji zabytków oraz do dóbr kultury współczesnej. Nie zarejestrowano także stanowisk archeologicznych. Ochronę potencjalnych zabytków archeologicznych gwarantują ustalenia projektu Planu, zobowiązujące inwestorów lub

wykonawców robót ziemnych do podjęcia stosownych działań określonych przez przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków, w odniesieniu do odkrytych przedmiotów, co do których istnieje przypuszczenie, iż są one zabytkami archeologicznymi.

4.2.5. Ład przestrzenny, kształtowanie i ochrona krajobrazu

Ład przestrzenny, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne. Dostrzeganie w planowaniu przestrzennym gospodarczego znaczenia krajobrazu, stanowi wielką szansę dla procesu budowy atrakcyjnego i konkurencyjnego obszaru, mającego wyraz krajobrazu zharmonizowanego.

Projekt Planu adaptuje istniejące zagospodarowanie terenu odnośnie terenów rolnych i leśnych, a ponadto przeznaczają najłabsze grunty do zalesienia. Ocenia się, że takie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, jest zgodne z zasadą ładu przestrzennego, a także przyczynia się do harmonijnego kształtowania krajobrazu, zachowując uwarunkowania i wymagania środowiskowe.

4.2.6. Promieniowanie elektromagnetyczne

W granicach terenu objętego niniejszym opracowaniem nie występują linie energetyczne. Ustalenia projektu Planu dopuszczają jednak realizację takich linii. Zgodnie z przepisami odrębnymi, lokalizacja linii energetycznych nie wyklucza możliwości dotychczasowego użytkowania rolnego. W przypadku terenów leśnych konieczne jest zachowanie pasa technologicznego umożliwiającego obsługę techniczną linii.

4.2.7. Emisja zanieczyszczeń oraz uciążliwość akustyczna

Realizacja ustaleń projektu Planu nie przyczyni się do wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza i gleb, lecz ich zmniejszenia. Projekt Planu nie tylko utrzymuje dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania gruntów, lecz poprzez zalesienia części gruntów rolnych (ok. 8,4% powierzchni objętej Projektem Planu), przyczyni się do zmniejszenia powierzchni gruntów użytkowanych rolniczo. Spowoduje to mniejszą emisję zanieczyszczeń gazowo-pyłowych związaną głównie z pracą maszyn rolniczych i nawożeniem.

Wymagania dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa załącznik do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112). Analizowany teren obejmuje obszar, na którym standardy jakości środowiska, dot. dopuszczalnego poziomu hałasu, mogą być przekroczone, z uwagi na fakt, iż tereny rolne i leśne nie należą do terenów prawnie chronionych przed hałasem. Należy tutaj zaznaczyć, iż droga powiatowa, przy której położony jest teren objęty ustaleniami Planu, nie jest trasą komunikacyjną o zbyt dużym natężeniu ruchu. Ponadto zmniejszenie powierzchni terenów użytkowanych rolniczo na rzecz terenów leśnych spowoduje zmniejszenie czasu emisji hałasu związanego z wykonywaniem zabiegów agrotechnicznych.

5. Prognoza wpływu projektu Planu na funkcjonowanie i jakość środowiska

5.1. Identyfikacja oddziaływań na środowisko wynikających ze zmian w przeznaczeniu terenów

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, mogące wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie Planu, które mogą przyczynić się do wprowadzania gazów i pyłów do powietrza, wytwarzania odpadów, wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii. Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu Planu na powierzchnię ziemi, glebę, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny. Na tym etapie, z uwagi na ogólność dokumentu, jakim jest mpzp, możliwe jest jedynie wstępne oszacowanie wpływu na środowisko, potwierdzenie lub wykluczenie potencjalnego negatywnego oddziaływania. W obszarze opracowania projekt Planu ustala następujące przeznaczenie terenów:

- **RN** – tereny rolnicze z zakazem zabudowy;
- **L** – tereny lasów;
- **LZ** - tereny przeznaczone do zalesienia.

Realizacja ustaleń projektu Planu wpływać będzie jedynie lokalnie na stan i jakość środowiska. Projekt Planu przyczynia się do zachowania w dotychczasowym użytkowaniu większości gruntów rolnych, a w wyniku przeznaczenia części gruntów rolnych pod zalesienia, do zwiększenia powierzchni gruntów leśnych.

W wyniku realizacji ustaleń Planu nastąpi polepszenie warunków aerosanitarnych i akustycznych, z uwagi na zmniejszenie powierzchni gruntów rolnych, wymagających zabiegów agrotechnicznych (emisja hałasu, spalin z maszyn rolniczych, pyłów i gazów w wyniku nawożenia i oprysków). Warunki aerosanitarnie mogą też ulec polepszeniu poprzez stosowanie się do zaleceń w zakresie dawek nawozów mineralnych i naturalnych, wykonywania zabiegów agrotechnicznych w odpowiednich terminach, a także wykorzystywanie dostępnych udogodnień technicznych i technologicznych związanych z postępowaniem technologicznym i zmniejszeniem presji na środowisko produkcji rolniczej.

Powierzchnia biologicznie czynna nie ulegnie zwiększeniu, lecz zwiększą się możliwości sorpcyjne terenów biologicznie czynnych poprzez nasadzenia drzew. Ponadto dzięki zalesieniom zwiększy się różnorodność biologiczna, a także zwartość leśnego korytarza ekologicznego, w którego obrębie znalazł się omawiany teren, stanowiącego również element systemu przyrodniczego gminy. Dzięki powiększeniu powierzchni leśnej polepszeniu ulegnie również lokalny mikroklimat.

Zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu większości gruntów rolnych i leśnych oraz zalesienie części gruntów rolnych o najłagodniejszych glebach przyczyni się do poprawy stanu wód podziemnych pod względem ilościowym. W odniesieniu do zmniejszenia presji na jakość wód podziemnych na terenach użytkowanych rolniczo w wyniku zabiegów agrotechnicznych, należy stosować odpowiednie dawki nawozów i środków ochrony roślin oraz odpowiednie terminy zabiegów agrotechnicznych. Minimalizacji negatywnego oddziaływania upraw rolniczych na środowisko służą również zapisy projektu Planu w części dotyczącej ochrony środowiska. Generalnie należy uznać wpływ ustaleń Planu na środowisko za pozytywny.

5.2. Prognoza oddziaływania realizacji projektu Planu na poszczególne elementy środowiska naturalnego

Środowisko przyrodnicze podlega nieustannym przemianom w wyniku procesów naturalnych oraz działalności gospodarczej, z których te pierwsze są niezależne od człowieka, ale mogą być przez niego przyspieszane lub modyfikowane. Również proces antropogenicznych zmian środowiska jest nieuchronny. Prognozowane zmiany w środowisku opisywane poniżej

dotyczą stanu, jaki zaistnieje w wyniku zmiany przeznaczenia terenów oraz ich zainwestowania zgodnie ze wskazanym w projekcie Planu przeznaczeniem. Zmiany w strukturze użytkowania gruntów z funkcji gruntów rolnych na leśne wyznaczone w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są zgodne z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac, zachowują ograniczenia i wskazania ekofizjograficzne.

Tereny rolnicze (grunty orne)

Projekt planu utrzymuje na części gruntów funkcję rolniczą, na których nie dopuszcza lokalizowania obiektów budowlanych. Projekt dokumentu dopuszcza na tych terenach realizację wyłącznie dróg wewnętrznych o warstwach przepuszczalnych, niezbędnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, a także budowę urządzeń melioracji wodnych z zachowaniem przepisów szczególnych. Tereny te należy uznać za niemal całkowicie biologiczne czynne. Użytkowanie ich będzie uzależnione od procesów i zmian zachodzących w rolnictwie, a oddziaływanie na istniejące ekosystemy zależnie od rodzaju i metod upraw. Intensywność i zasady prowadzenia upraw wpływać będą na bioróżnorodność obszaru, stan gleb, możliwość migracji zwierząt z terenów sąsiednich, wzrost eutrofizacji wód powierzchniowych ze względu na stosowanie nawozów. Na poprawę warunków bytowania ekosystemów na terenach rolniczych wpływać będą ustalenia planu w zakresie ochrony środowiska, na przykład nakaz utrzymywania zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.

Tereny lasów

Projekt Planu utrzymuje istniejące lasy, na których nie dopuszcza lokalizowania obiektów budowlanych. Dopuszcza natomiast lokalizację dróg wewnętrznych, w tym prowadzonych oddzielnie, ciągów pieszych i rowerowych, niezbędnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, lokalizację urządzeń związanych z gospodarką leśną, obronnością i bezpieczeństwem zgodnie z przepisami odrębnymi. Tereny leśne uznaje się za niemal całkowicie biologiczne czynne. Użytkowanie ich jest uzależnione od rodzaju drzewostanu, zgodności drzewostanu z siedliskiem i odporności na degradację, prowadzenia odpowiednich prac pielęgnacyjnych. Zasady prowadzenia gospodarki leśnej, w tym zabiegów pielęgnacyjnych wpływać będą na bioróżnorodność obszaru, możliwość migracji zwierząt z terenów sąsiednich. Na poprawę warunków bytowania ekosystemów na leśnych wpływać będą ustalenia planu w zakresie ochrony środowiska, na przykład odnowienia drzewostanu w zgodności z siedliskiem, a także stosowanie się do warunków zagospodarowania terenu zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi gruntów leśnych.

Tereny zalesień

Projekt Planu przeznaczają część gruntów rolnych pod zalesienia, nie dopuszczając lokalizowania obiektów budowlanych. Dopuszcza natomiast lokalizację dróg wewnętrznych, niezbędnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, lokalizację urządzeń związanych z gospodarką leśną, obronnością i bezpieczeństwem zgodnie z przepisami odrębnymi. Tereny zalesień uznaje się za niemal całkowicie biologiczne czynne. Wśród najbardziej istotnych ustaleń projektu Planu należy wymienić prowadzenie nasadzeń z zachowaniem zgodności z siedliskiem, co przyczyni się do szybszego wzrostu roślinności i większej bioróżnorodności ekosystemów leśnych, większej odporności na degradację.

Podsumowanie: *Ustalenia projektu planu minimalizują skutki oddziaływania na stan i jakość środowiska planowanych sposobów zagospodarowania, w tym głównie terenów rolniczych.*

Tereny leśne i zalesienia posiadają bowiem korzystny wpływ na środowisko naturalne i ludzi. Przy uwzględnieniu uwarunkowań ekofizjograficznych obszaru oraz posiadanej na etapie sporządzania prognozy ogólnej wiedzy o planowanych sposobach zagospodarowania (z racji specyfiki dokumentu planistycznego) przyjęcie projektu planu nie będzie skutkowało negatywnym wpływem na funkcjonowanie i jakość środowiska jako całość, a nawet przyczyni się do jego poprawy w przypadku zwiększenia powierzchni leśnej.

Poniżej przedstawiono analizę i ocenę przewidywanych skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska oraz zdrowie i życie ludzi, będących rezultatem realizacji ustaleń projektu Planu.

5.2.1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na obszarze opracowania planu miejscowego zanieczyszczenia powietrza będą pochodziły przede wszystkim z pracującego sprzętu rolniczego (spaliny), wysiewania nawozów i stosowania środków ochrony roślin. Zanieczyszczenia te będą dotyczyły prawie wyłącznie terenów rolnych, nasilając się w okresie wegetacyjnym, w czasie wykonywania prac polowych i zabiegów agrotechnicznych. Realizacja ustaleń Planu w zakresie ochrony środowiska dotycząca zachowania standardów jakości środowiska, przyczyni się do minimalizacji negatywnego wpływu na stan jakości powietrza. Oddziaływanie to będzie mieć charakter lokalny. Ponadto dzięki dobrym warunkom przewietrzania terenu objętego planem miejscowym nie przewiduje się istotnych uciążliwości wynikających z zanieczyszczenia powietrza. Utrzymanie, zgodnie z ustaleniami Planu terenów leśnych oraz dokonanie zalesień będzie mieć korzystny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego.

Wnioski: *Zmiany jakościowe powietrza atmosferycznego mogą wynikać z wykonywania zabiegów agrotechnicznych. Stosowanie się do ustaleń Planu w zakresie ochrony środowiska dotyczącej zachowania standardów jakości środowiska, przyczyni się do minimalizacji negatywnego wpływu na stan jakości powietrza. Do poprawy stanu jakości powietrza przyczynią się zachowane powierzchnie lasów i tereny przeznaczone w Planie do zalesień.*

5.2.2. Wpływ na stan i jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Realizacja ustaleń projektu Planu, najprawdopodobniej nie będzie przyczyniała się do pogorszenia lub znacznego naruszenia zasobów wód, zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych występujących na omawianym obszarze. Najbliżej położonym ciekim wodnym jest rzeka Zwierzyniec, dopływ rzeki Grabar, która przepływa w bliskiej odległości od południowej granicy terenu objętego Planem.

W znacznej części projekt Planu adaptuje stan istniejący – tereny rolne i leśne. Dodatkowo projekt planu wprowadza tereny zalesień na części terenów rolnych. Zagospodarowanie terenu w sposób określony w projekcie miejscowego planu nie będzie generować negatywnego oddziaływania na środowisko wód powierzchniowych oraz nie będzie kolidować z polityką ochrony wód. W pierwszej kolejności należy zauważyć brak ingerencji w strefę nadwodną, co sprzyja zarówno uwarunkowaniom hydromorfologicznym, jak i zachowaniu ciągłości lokalnych korytarzy ekologicznych, w szczególności doliny rzeki Zwierzyniec. W zakresie ochrony ilościowej zasobów wód podziemnych istotne jest ustalenie zasad postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi. Zachowanie niemal całkowitej powierzchni biologicznie czynnej wpływającej na zwiększenie retencyjności wodnej gleb (zwłaszcza gleb leśnych), przyczyni się do zwiększenia lub przynajmniej zachowania stanu ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Ustalenia projektu Planu dotyczące zachowania standardów jakości środowiska przyczynią się do minimalizacji negatywnego wpływu na stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Planu znajduje się w granicach JCWP Grabar. Według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (aPGW), stan JCWP oceniony został jako zły. JCWP Grabar jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód. Dla JCWP głównym źródłem zanieczyszczenia wód jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa w jednostkach osadniczych. W programie działań ukierunkowanym na presję, dla JCWP zaplanowano działania podstawowe polegające na uporządkowaniu gospodarki ściekowej, które uważa się za wystarczające do osiągnięcia dobrego stanu do roku 2021. Rodzaj zagospodarowania przewidziany w projekcie Planu nie powinien mieć negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych, co gwarantują m.in. ustalenia w zakresie ochrony środowiska.

Obszary objęte projektem Planu znajdują się w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 67. Z przeprowadzonej oceny stanu JCWP nr 67 wynika, że stan jakościowy wód jest dobry, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – zagrożona, ze względu na zmiany chemizmu wód, na który mają wpływ niedostatecznie oczyszczone ścieki komunalne, zbyt mały stopień skanalizowania, szczególnie terenów wiejskich, składowiska. Wśród presji, za dominujące należy uznać oddziaływanie terenów rolniczych (nawożenie) oraz niezorganizowaną gospodarkę wodno-ściekową na obszarach wiejskich. W programie działań ukierunkowanym na złagodzenie lub eliminację presji, dla JCWP zaplanowano wszystkie możliwe działania ograniczające wielkość poboru wody. Z uwagi jednak na warunki hydrogeologiczne, okres 6 lat wydaje się zbyt krótki na radykalną poprawę stanu wód. Poprawa przewidywana jest w dalszej perspektywie czasowej, a mianowicie do 2027 roku.

W przypadku terenów rolnych objętych ustaleniami projektu Planu, z uwagi na słaby stopień izolacji wód podziemnych, zwłaszcza I poziomu wodonośnego, powinny być respektowane wszystkie ustalenia dotyczące ochrony środowiska, a także stosowanie zalecanych norm w zakresie nawożenia mineralnego i naturalnego, oprysków, jak również sposobów i terminów wykonywania zabiegów agrotechnicznych, w celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania na wody podziemne. Dokonanie planowanych w projekcie Planu zalesień przyczyni się do zmniejszenia powierzchni nawożonych, co będzie miało pozytywny wpływ na jakość wód podziemnych I poziomu oraz zatrzymanie nadmiernego odpływu wód opadowych. Wobec powyższego ocenia się, iż realizacja ustaleń projektu Planu nie będzie miała wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych przez JCWPd nr 67.

Wnioski: Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy rodzajów zagospodarowania zachowujących niemal 100% powierzchni biologicznie czynnej, co ma istotne znaczenie dla zachowania i poprawy stanu ilościowego, jak również polepszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Dotyczy to zwłaszcza terenów leśnych i terenów zalesień. Wprowadza również zapisy, które mają na celu eliminację zagrożeń zarówno dla jednolitych części wód podziemnych, jak i powierzchniowych. Zapisy planu w dostatecznym stopniu utrzymują i chronią wody powierzchniowe i podziemne – zarówno przed zanieczyszczeniami jak i zmianami ich poziomu. Z uwagi na powyższe nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne. Nie stwierdzono ryzyka kolizji realizacji ustaleń projektu miejscowego planu z celami środowiskowymi Ramowej Dyrektywy Wodnej. Zagospodarowanie terenu pod wskazane w projekcie Planu funkcje, z zachowaniem określonych zasad ochrony środowiska, mają na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochronę jakości wód podziemnych.

5.2.3. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

Realizacja ustaleń Planu będzie miała lokalny i mało znaczący wpływ na rzeźbę terenu. Projekt Planu ustala zakaz prowadzenia prac niwelacyjnych lub nadsypywania terenu w sposób utrudniający odpływ wód opadowych, z wyłączeniem działań służących zwiększeniu retencji. Prace niwelacyjne lub nadsypywanie terenu są dopuszczone w przypadku realizacji niezbędnych dojazdów do poszczególnych funkcji terenu. Realizacja infrastruktury technicznej i komunikacyjnej związana z lokalną niwelacją terenu nie powinna spowodować istotnych, trwałych deformacji powierzchni terenu.

Wnioski: Zmiany w powierzchni ziemi będą wynikiem prowadzonych prac ziemnych w trakcie realizacji infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

5.2.4. Wpływ na gleby

Wpływ ustaleń projektu Planu na gleby będzie dotyczyć w głównej mierze terenów przeznaczonych do zalesienia, który na skutek sukcesji roślinności leśnej spowoduje nie tylko zmianę jej struktury, lecz również składu mineralnego. Gleby na terenach rolnych również mogą ulec przekształceniu na skutek odpowiednich metod uprawy i zabiegów agrotechnicznych, np. poprzez zwiększenie zawartości próchnicy i polepszenie żyzności. Stosowanie się do ustaleń Planu w zakresie ochrony środowiska zminimalizuje możliwość skażenia gleby nadmiernymi dawkami nawozów i środków ochrony roślin.

Zanieczyszczenie gleb metalami w strefach oddziaływania toksycznych składników spalin na glebę w sąsiedztwie pasów drogowych, w tym pasa drogi powiatowej, będzie się kształtować na poziomie naturalnym lub podwyższonym, ale prawdopodobnie w granicach wartości dopuszczalnych.

Wnioski: Największe zmiany w strukturze i składzie związków mineralnych w glebie nastąpią w wyniku zalesiania terenów rolnych o najłagodniejszych glebach, lecz będą to zmiany o charakterze naturalnym, korzystnym dla środowiska.

5.2.5. Emitowanie hałasu

Realizacja ustaleń projektu zmiany Planu przyczyni się do zmniejszenia poziomu hałasu, z uwagi na ubytek powierzchni użytkowanej rolniczo, wymagającej zabiegów agrotechnicznych. Emisja hałasu na terenach upraw polowych występuje podczas wykonywania zabiegów agrotechnicznych, związanych z ruchem maszyn rolniczych. Jest to oddziaływanie o charakterze czasowym, ograniczone do okresu wegetacji roślin i wykonywania prac polowych. Do najważniejszych źródeł emisji hałasu występujących na tych terenach będzie należał hałas komunikacyjny od drogi powiatowej, przy której jest zlokalizowany omawiany obszar. Jednak tereny rolnicze oraz leśne nie podlegają ochronie akustycznej w środowisku na mocy przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska i nie wymagają zapewnienia odpowiednich standardów akustycznych w środowisku – zgodnie z przepisami Rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Obszar objęty projektem Planu nie spowoduje uciążliwości akustycznej dla terenów zabudowy mieszkaniowej ze względu na znaczącą odległość od terenów zamieszkałych przez ludzi.

5.2.6. Pola elektromagnetyczne

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są: stacje radiowe i telewizyjne, elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej, urządzenia radiolokacyjne oraz radionawigacyjne. Dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego w zależności od funkcji obszaru określa szczegółowo rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów

sprawdzania i dotrzymywania tych poziomów. Zgodnie z zapisami zawartymi w tym rozporządzeniu dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz nie powinien przekraczać w miejscach dostępnych dla ludzi, wartości granicznej:

- natężenie pola elektrycznego (E) - 10 kV/m,
- natężenie pola magnetycznego (H) - 60 A/m.

Przyjęto, że pola o podanych wyżej poziomach nie oddziałują negatywnie na ludzi. Właściwe zaprojektowanie, wykonanie i eksploatacja linii elektroenergetycznych, przy stałym monitoringu stanu poszczególnych elementów składowych i stosownych naprawach, pozwalają na zmniejszenie do minimum niebezpieczeństw i uciążliwości związanych z ich obecnością w środowisku. W strefach technicznych może być przekroczony dopuszczalny poziom promieniowania elektromagnetycznego.

W granicach terenu objętego niniejszym opracowaniem nie występują linie energetyczne. Ustalenia projektu Planu dopuszczają jednak realizację takich linii. Zgodnie z przepisami odrębnymi, lokalizacja linii energetycznych nie wyklucza możliwości dotychczasowego użytkowania rolnego w pasach technologicznych. Na omawianym terenie z uwagi na przeznaczenie pod uprawy polowe i lasy oraz znaczące oddalenie od zabudowy mieszkaniowej i usługowej nie zachodzi potrzeba ograniczeń wynikających z rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

W przypadku terenów leśnych konieczne jest zachowanie pasa technologicznego umożliwiającego obsługę techniczną linii. Projekt Planu zakazuje w pasach technologicznych sadzenia drzew, budowanie obiektów oraz składowania materiałów. Wskazuje także, iż powinien być to teren stale dostępny dla służb eksploatacyjnych z możliwością dojazdu.

Gmina Piszczac nie została objęta badaniami promieniowania elektromagnetycznego (PEM). Na podstawie przeprowadzonych pomiarów, WIOŚ w Lublinie nie stwierdził istnienia obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie całego województwa lubelskiego, w tym gminy Piszczac. Prognozy wskazują na dotrzymanie obowiązujących norm środowiskowych także w najbliższych latach. Ograniczenie uciążliwości promieniowania elektromagnetycznego powinno sprowadzać się do:

- analizy wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne (na etapie wydawania decyzji),
- zobowiązaniu potencjalnych inwestorów do pomiarów kontrolnych rzeczywistego rozkładu promieniowania w otoczeniu stacji bądź linii (lokalizacja nowych obiektów związanych z przebywaniem ludzi).

Wnioski: Ze względu na ustalenia w projekcie planu dotyczące przeznaczenia obszaru pod uprawy polowe z zakazem zabudowy kubaturowej oraz tereny leśne, dopuszczona w projekcie Planu potencjalna lokalizacja linii energetycznych nie będzie mieć niekorzystnego wpływu na zdrowie i samopoczucie ludzi.

5.2.7. Wykorzystanie zasobów środowiska

Na obszarach objętych projektem Planu, ani w jego sąsiedztwie, nie występują udokumentowane złoża kopaliny. Nie przewiduje się oddziaływania na kopaliny.

5.2.8. Wpływ na ekosystemy, różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny

Generalnie zapisy projektu Planu dotyczące szaty roślinnej zmierzają do jej optymalnej ochrony oraz wzbogacenia, a także wzmocnienia naturalnych siedlisk. Analizowany projekt zapewnia pełną ochronę najcenniejszych terenów zieleni w postaci lasów, zadrzewień i zakrzaczeń oraz zwiększenie ich powierzchni poprzez zalesienia. Projekt Planu nie dopuszcza

zabudowy w obrębie terenu, chroniąc tym samym najcenniejsze ekosystemy występujące w granicach obszaru objętego Planem.

Dzięki nowym zalesieniom nastąpi wzmocnienie odporności ekosystemu leśnego oraz powiększenie zwartości i drożności korytarza o charakterze leśnym, służącego migracji dużych zwierząt, a dzięki nim również innych gatunków flory i fauny pomiędzy ostojami przyrody. Prowadzi to w efekcie do zwiększenia bioróżnorodności w obrębie obszaru objętego projektem Planu.

Wnioski: Ustalenia Planu będą mieć pozytywny wpływ na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną, dzięki zwiększeniu powierzchni leśnych i wzmocnieniu spójności leśnego korytarza ekologicznego.

5.2.9. Wpływ na krajobraz

Zapisy projektu Planu wpłyną na poprawę walorów wizualnych krajobrazu naturalnego poprzez wprowadzenie zalesień i wzmocnienie spójności leśnego korytarza ekologicznego decydującego o wzroście bioróżnorodności omawianego terenu. Wprowadzony ustaleniami projektu Planu zakaz zabudowy kubaturowej na terenach rolnych i leśnych również przyczyni się do niezakłóconego odbioru wizualnych walorów naturalnego krajobrazu leśnego.

Niewielkie pogorszenie walorów wizualnych krajobrazu mogą spowodować dopuszczone ustaleniami Planu, potencjalne lokalizacje linii energetycznych.

5.2.10. Wpływ na zabytki i dobra materialne

Tereny objęte ustaleniami Planu nie podlegają ochronie konserwatorskiej. Na obszarach tych nie są zlokalizowane obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków. Na terenie objętym sporządzeniem Planu nie zidentyfikowano stanowisk archeologicznych, wpisanych do Wojewódzkiej/Gminnej Ewidencji Zabytków.

Ochronę potencjalnych zabytków archeologicznych gwarantują ustalenia projektu Planu, zobowiązujące inwestorów lub wykonawców robót budowlanych lub ziemnych do podjęcia stosownych działań określonych przez przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków, w odniesieniu do odkrytych przedmiotów, co do których istnieje przypuszczenie, iż są one zabytkami archeologicznymi.

5.2.11. Oddziaływanie na obszary i obiekty objęte ochroną prawną, w tym na obszary Natura 2000

Na terenie objętym ustaleniami projektu Planu ani w sąsiedztwie nie występują obszary i obiekty objęte ochroną prawną, w tym obszary Natura 2000.

W wyniku realizacji ustaleń Planu przewiduje się pozytywne oddziaływania na cele i przedmioty przyrodniczej ochrony prawnej położone poza omawianym obszarem, z uwagi na fakt, iż ustalenia Planu przyczynią się do wzmocnienia leśnego korytarza ekologicznego pomiędzy ostojami przyrody sieci Natura 2000.

5.12. Wpływ na ludzi i dobra materialne (zagrożenie wystąpienia powodzi, awarie)

Realizacja ustaleń projektu Planu nie wpłynie na zapewnienie odpowiedniego standardu funkcjonowania terenów mieszkaniowych, a także na zapewnienie bezpieczeństwa użytkownikom tych terenów ze względu na znaczące oddalenie obszarów zabudowy od przedmiotowego terenu. Ewentualne emisje gazowo-pyłowe do powietrza związane z wykonywaniem prac agrotechnicznych będą mieć lokalne oddziaływanie w najbliższym sąsiedztwie terenu. Stosowanie się do zaleceń wynikających z ustaleń dotyczących ochrony środowiska zminimalizuje lub wyeliminuje znacząco negatywne oddziaływanie terenów upraw polowych na powietrze, gleby i wody, a pośrednio również na ludzi.

Zagrożenie wystąpienia powodzi

Na obszarze objętym ustaleniami Planu nie występuje ryzyko wystąpienia powodzi.

Ryzyko wystąpienia awarii

Projekt Planu uwzględnia wymogi zawarte w art. 73 ust.3 ustawy prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020r. poz 1219 z późn. zm.), który wprowadza zakaz budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w granicach administracyjnych miast i zwartej zabudowy wsi.

W obszarach objętych Planem wprowadzono zakaz zabudowy kubaturowej oraz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyłączeniem lokalizacji przedsięwzięć infrastruktury technicznej i drogowej, dopuszczonych ustaleniami niniejszego planu. Wyklucza to również lokalizację zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Przewiduje się, że wprowadzone ustalenia w pełni zapewniają ochronę środowiska, w tym ochronę i bezpieczeństwo zdrowia i życia ludzi. Zaleca się, aby w przypadku kolejnych zmian planu miejscowego dla innych terenów kontynuować zapisy, które zapewnią działania eliminujące ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

5.13. Odpady

W zakresie gospodarki odpadami projekt dokumentu nakazuje realizację ustaleń zawartych w obowiązujących planach gospodarki odpadami i programach ochrony środowiska (usuwanie odpadów w ramach gminnego systemu selektywnej zbiórki odpadów; niedopuszczenie do gromadzenia odpadów w miejscach do tego niewyznaczonych i w sposób umożliwiający przenikanie składników odpadów do środowiska; niedopuszczenie do składowania odpadów obcych, nie wytworzonych w wyniku własnej działalności; zbiórka i wywóz odpadów zgodnie z zasadami przyjętymi w gminie odrębnymi uchwałami).

5.14. Wpływ realizacji ustaleń projektu Planu na zmiany klimatyczne i bioróżnorodność biologiczną oraz analiza projektu dokumentu pod względem zawarcia celów i kierunków adaptacji do zmian klimatu, określonych w Strategicznym Planie Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Dokument SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020, a w grupie której wymienia się: gospodarkę wodną, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczną i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefa wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane. Wrażliwość tych sektorów została określona w oparciu o przyjęte dla SPA scenariusze zmian klimatu. Obszary zurbanizowane stanowią szczególną kategorię w strukturze przestrzeni geograficznej, charakteryzującą się dużą gęstością populacji ludzkiej, a tym samym są bardzo wrażliwe z uwagi na negatywne oddziaływanie antropopresji.

Celem głównym SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W kwestii adaptacji do zmian klimatu szczególna uwaga zwrócona została na gospodarkę wodną - w zakresie zarządzania ryzykiem wystąpienia zjawisk ekstremalnych (powodzi, suszy). SPA 2020 kładzie nacisk na rozwiązania oparte o potencjał ekosystemów, m.in. z zakresu zwiększania zdolności retencyjnych dolin rzecznych. Jednym z kierunków działań

adaptacyjnych, dążących do osiągnięcia celu jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, jest dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu oraz ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu ma na celu usprawnienie funkcjonowania sektora w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Zaproponowane w dokumencie SPA 2020 działania, zapewnią usprawnienie systemu gospodarowania wodami, ułatwią dostęp do wody dobrej jakości, ograniczą negatywne skutki susz i powodzi, pozwolą na poprawę i utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów od wód zależnych (w tym prowadzenie działań polegających na ochronie wód śródlądowych przed eutrofizacją) oraz poprawią bezpieczeństwo i efektywność ekonomiczną gospodarki wodnej.

Analizowany projekt Planu uwzględnia uwarunkowania przyrodnicze analizowanego obszaru. Wolne od zabudowy tereny zielone stanowią obszary pól uprawnych i lasy, co ma istotne znaczenie właściwego stanu powietrza (swobodnego przepływu mas powietrza). Wskaźniki powierzchni biologicznie czynnych dla poszczególnych wydziałów planistycznych, które w tym przypadku stanowią niemal 100%, służą utrzymaniu właściwych warunków termicznych. Te wszystkie ustalenia są istotne dla utrzymania właściwych warunków termicznych, a więc zapobiegają występowaniu negatywnego zjawiska wzrostu temperatury.

Spójność ustaleń projektu Planu z celami SPA przejawia się:

- w odniesieniu do ochrony bioróżnorodności – ochroną Systemu Przyrodniczego Gminy i zwiększeniem spójności leśnego korytarza ekologicznego łączącego ostoje przyrody oraz wskazaniem zasad zagospodarowania na tych terenach;
- w odniesieniu do gospodarki wodnej – ustaleniem zasad ochrony ilościowej i jakościowej zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, polegającej na niepodejmowaniu przedsięwzięć mogących wpływać znacząco na ilość lub jakość wód, dążeniem do wysokiego poziomu ochrony wód powierzchniowych i gruntowych poprzez utrzymanie niemal 100% powierzchni biologicznie czynnej i zwiększenie powierzchni leśnych, stosowanie się do ustaleń z zakresu ochrony środowiska określonych w przepisach odrębnych.

Wnioski: Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu Planu wpisuje się w realizację kierunków działań służących adaptacji do zmian klimatu, o których mowa w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

6. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko projektu Planu miejscowego

Z uwagi na realizację wymogów art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przeprowadzono kompleksową ocenę przewidywanych oddziaływań na środowisko przewidywanych zmian ustalonych w projekcie Planu, w stosunku do obowiązującego obecnie sposobu zagospodarowania, w której określono oddziaływanie odnosząc się do poniższych komponentów:

- ☒ różnorodność biologiczna – ustalenia projektu Planu wpłyną korzystnie na różnorodność biologiczną ze względu na przeznaczenie części gruntów rolnych pod zalesienia,
- ☒ krajobraz – korzystny wpływ dzięki zwiększeniu powierzchni terenów leśnych,
- ☒ zwierzęta i rośliny - korzystny wpływ dzięki zwiększeniu powierzchni terenów leśnych, sprzyjających zwiększeniu bioróżnorodności oraz zwiększenia spójności leśnego korytarza ekologicznego, stanowiącego korytarz przemieszczania się dużych ssaków oraz innych organizmów pomiędzy obszarami Natura 2000,
- ☒ rzeźba terenu i gleby – mało istotny wpływ na rzeźbę terenu związany z budową dróg wewnętrznych o nawierzchni przepuszczalnej oraz na zmiany w strukturze gleby ulegającej przekształceniu z gleb terenów rolniczych na gleby leśne, sprzyjające polepszeniu stanu wód podziemnych,
- ☒ woda – korzystny wpływ zalesień na stan ilościowy i jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych,
- ☒ kopaliny - neutralny wpływ ze względu na brak kopalin w obrębie terenu objętego Planem,
- ☒ klimat – korzystny wpływ zalesień na lokalny mikroklimat (pochłanianie zanieczyszczeń z powietrza, produkcja tlenu, zwiększenie wilgotności, emisja olejków eterycznych),
- ☒ powietrze – korzystny wpływ zalesień na czystość powietrza (pochłanianie zanieczyszczeń z powietrza).

Mając na uwadze stan środowiska, położenie terenu objętego analizą, obecny sposób zainwestowania terenów, stwierdza się, że zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym będące efektem realizacji ustaleń projektu Planu, nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, lecz w odniesieniu do kilku komponentów – oddziaływanie pozytywne.

7. Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Sposobem na uniknięcie, bądź ograniczenie negatywnego oddziaływania sposobów zagospodarowania na poszczególne komponenty środowiska powinna być realizacja rozwiązań mających na celu zapobieganie powstaniu zanieczyszczeń lub właściwe ich unieszkodliwianie. W projekcie Planu zawarte są rozwiązania eliminujące i ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko:

W zakresie ochrony środowiska i przyrody:

- ochrona Systemu Przyrodniczego Gminy, poprzez wprowadzenie zasad zagospodarowania na terenach rolnych i leśnych, znajdujących się w granicach terenów tworzących SPG;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych z wyłączeniem lokalizacji przedsięwzięć infrastruktury technicznej i drogowej określonych w planie;

- nakaz zapewnienia niemal 100% powierzchni biologicznie czynnych;
- zachowanie standardów jakości środowiska dla poszczególnych terenów, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie dziedzictwa kulturowego, dóbr kultury i krajobrazu kulturowego:

- ustalenie zasad postępowania w odniesieniu do przedmiotów odkrytych w wyniku prac ziemnych lub budowlanych, co do których istnieje przypuszczenie, iż mogłyby one stanowić zabytek archeologiczny.

W zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych:

- konieczność zachowania powierzchni biologicznie czynnych w stopniu umożliwiającym infiltrację do gruntu wód opadowych na użytkowanym terenie oraz kształtowania terenu i stosowania rozwiązań technicznych uniemożliwiających spływ wód na grunty działek sąsiednich;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji infrastruktury technicznej dopuszczonej ustaleniami projektu Planu.

W zakresie ochrony powietrza, klimatu akustycznego oraz promieniowania elektromagnetycznego:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji infrastruktury technicznej dopuszczonej ustaleniami projektu Planu.
- strefy techniczne oraz zasady zabudowy i zagospodarowania terenów wewnątrz stref od potencjalnych linii napowietrznych dopuszczonych ustaleniami projektu Planu.

Wnioski: Projekt zmiany Planu zawiera szereg ustaleń, mających na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji ustaleń planu. Zostały one przedstawione powyżej. Ustalenia z zakresu ochrony środowiska należy ocenić jako właściwe. Zabezpieczają standardy środowiskowe określone odrębnymi przepisami i normami środowiskowymi.

8. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z art. 51 ust.3b) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien obejmować przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie zmiany Planu, w szczególności w odniesieniu do obszarów NATURA 2000. W wyniku przeprowadzonej analizy nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru NATURA 2000. Zapewnienie dzięki ustaleniom projektu Planu, drożności leśnego korytarza ekologicznego, łączącego sieć obszarów NATURA 2000, wpłynie pozytywnie na cele, przedmiot ochrony i integralność tych obszarów.

Projekt zmiany Planu nie wymaga określania dodatkowych alternatywnych rozwiązań zastosowanych w dokumencie, gdyż dzięki uwzględnieniu wniosków mieszkańców oraz właściwych organów i instytucji, współpracy i konsultacji na etapie sporządzania projektu

dokumentu dokonano optymalizacji wyboru zastosowanych rozwiązań projektowych. Wskazane w miejscowym planie przeznaczenie terenów zostało dostosowane do zaistniałych potrzeb i ściśle określonych celów dotyczących zagospodarowania poszczególnych terenów, które służą zachowaniu ciągłości systemu przyrodniczego gminy, a wynikają z obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac, Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, innych dokumentów szczebla wojewódzkiego, krajowego i europejskiego, czy wreszcie z oczekiwań mieszkańców wsi Zahorów. Dlatego też dla wprowadzonych zmian w zagospodarowaniu terenów nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych.

Przewiduje się, że wprowadzone ustalenia w pełni zapewniają ochronę środowiska, w tym ludzi. Nie zachodzi potrzeba proponowania innych rozwiązań zastępczych.

9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień studium

Wpływ projektu Planu na środowisko przyrodnicze dokonywane będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska, którego zasady funkcjonowania określone są w rozdziale 2 art. 25-29 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane są corocznie w raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa Lubelskiego), źródła administracyjne (także gminne) wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie:

- ☒ kontroli stanu jakości wód podziemnych,
- ☒ emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

Realizacja ustaleń projektu Planu nie wymaga zwiększenia zakresu monitoringu środowiska, natomiast wskazane jest uwzględnianie tendencji zmian związanych z rozwojem gminy w wymaganych sprawozdaniach z realizacji planu gospodarki odpadami i programu ochrony środowiska oraz bieżące analizowanie wyników monitoringu środowiska. System monitorowania zmian zachodzących w omawianej przestrzeni opierać się powinien na okresowej ocenie przeglądu i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, którego obowiązek przeprowadzenia wynika z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza została wykonana w celu określenia możliwego zakresu oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Planu. Projekt Planu został sporządzony na podstawie uchwały Nr XXVI/178/2021 Rady Gminy Piszczac z dnia 23 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac.

Analizowany Plan dotyczy działki nr geod. 478/3, obręb 0016 Zahorów, jednostka ew. 06011_2 Piszczac, stanowiącą tereny gruntów rolnych i leśnych w miejscowości Zahorów. Łączna powierzchnia terenów objętych Planem wynosi 15,54 ha, w tym grunty rolne stanowią ok. 56,4% (w tym grunty przewidziane w projekcie Planu do zalesienia 8,4%), pozostałe grunty to lasy. Obsługę komunikacyjną terenów zapewnia droga powiatowa nr 0056L Kodeń – Tuczna – Bokinka Pańska – Stasiówka (klasy technicznej Z).

Projekt Planu nie wprowadza znaczących przekształceń w strukturze zagospodarowania terenu, utrzymując tereny lasów oraz znaczącą część terenów rolnych w dotychczasowym użytkowaniu oraz wskazując tereny do zalesienia na najślabszych glebach w obrębie użytków rolnych.

Projekt Planu ustala następujące przeznaczenie terenów:

- Tereny rolnicze z zakazem zabudowy oznaczone symbolem R;
- Tereny lasów oznaczone symbolem L;
- Tereny przeznaczone do zalesienia oznaczone symbolem ZL;

Obszary objęte projektem Planu dotyczą obszarów niezabudowanych – terenów leśnych i użytkowanych rolniczo. Ogólnie można stwierdzić, że środowisko obszaru praktycznie nie uległo na przestrzeni ostatnich lat przekształceniom, co jest zgodne z polityką przestrzenną gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac wobec ochrony Przyrodniczego Systemu Gminy, którego fragment stanowi omawiany teren. Obecnie do głównych antropogenicznych oddziaływań i potencjalnych zagrożeń środowiska tego terenu należą: potencjalna możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych, zanieczyszczenia powietrza na skutek stosowania nadmiernych dawek nawozów i pracy sprzętu rolniczego oraz emisja hałasu związana z pracą maszyn rolniczych.

Przyjęte w projekcie Planu rozwiązania uwzględniają uwarunkowania, wynikające ze struktury środowiska i potencjalnego oddziaływania na tych terenach, określone w ekofizjografii i wynikające z położenia w stosunku do obszarów chronionych lub cennych przyrodniczo. Realizacja ustaleń projektu Planu będzie związana głównie z utrzymaniem w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu znaczącej części (70%) gruntów rolnych, dokonaniu zalesień na pozostałych 30% gruntów rolnych oraz utrzymaniu istniejących i powiększeniu terenów leśnych. Na obszarach objętych projektem Planu wprowadzono zapisy, które minimalizują zagrożenia dla jakości powietrza na omawianym terenie oraz dla ilości i jakości wód podziemnych. Między innymi utrzymano prawie 100% wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, czy też zapewniono zachowanie standardów jakości środowiska poprzez stosowanie się do ustaleń określonych w przepisach odrębnych.

Zakłada się, że przy prawidłowej realizacji ustaleń projektu Planu nie wystąpią istotne zagrożenia dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz dla zdrowia i życia ludzi. W skali omawianego terenu zmiany, polegające na zalesieniu części gruntów rolnych nie spowodują istotnie negatywnych skutków dla rzeźby terenu, a dla klimatu, bioróżnorodności, roślinności, zwierząt, krajobrazu, obszarów objętych ochroną prawną, powiązań przyrodniczych pomiędzy obszarami Natura 2000, będą wywierać korzystny wpływ.

W obszarach objętych projektem Planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych z wyłączeniem lokalizacji przedsięwzięć infrastruktury technicznej i drogowej określonych w planie, co wyklucza również budowę zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Na podstawie przeprowadzonej oceny należy stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu Planu nie będzie negatywnie wpływać na obszary objęte prawną ochroną przyrodniczą, lecz dzięki wzmocnieniu spójności leśnego korytarza ekologicznego poprzez zalesienia, przyczyni się do wzmocnienia powiązań pomiędzy ostojami przyrody, w tym należącymi do sieci obszarów Natura 2000.

Projekt Planu jest zgodny z dokumentami szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego. Zawiera ustalenia określające warunki zagospodarowania terenu zapewniające ochronę środowiska, przyrodę, respektujące dochowanie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych. Gwarantuje także realizację zasady zrównoważonego rozwoju – wprowadzenia zagospodarowania sprzyjającego ochronie środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Z uwagi na fakt, iż realizacja ustaleń projektu Planu będzie miała charakter miejscowy nie będzie ona źródłem transgranicznego oddziaływania.

Z uwagi na ogólność analizowanego dokumentu planistycznego oraz braku wystąpienia istotnie negatywnych oddziaływań na środowisko: na bioróżnorodność, zwierzęta, rośliny, glebę wody, powietrze, klimat oraz formy ochrony przyrody, nie wskazano potrzeby wprowadzenia dodatkowych działań i rozwiązań alternatywnych.

Podsumowując, w prognozie oddziaływania na środowisko nie wykazano przeciwwskazań dla realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piszczac, uznając jego ustalenia za korzystne dla środowiska naturalnego.